

**Christelycke offerande, bestaende in gheestelijcke rijmen
ende zangen : eenighen getrocken uyt de H. Schriftuur,
anderen uyt de H. Outvaders, gesamentlijcke aenleydende tot
een christelijck leven**

<https://hdl.handle.net/1874/30041>

Gregorius 115

3 a 249

CHRISTELYCKE
OFFERANDE,

Bestaende

In Gheestelijcke

Rijmen ende Zangen:

*Eenighen getrocken wyt de H. Schrif-
tuur, anderen wyt de H. Outvaders,*

Gesamentlijcke aenleydende tot een
Christelijck leven.

Gemaekt door JAN KRUL.

circulo 16 11 216 55

Christelycke Offerhanden.

V O O R - R E D E N .

D At wy (Christelijken Leser) dese onse Rymen, ende Zangen vereert hebben met den Tytel van **CHRISTELYCKE OFFERANDE**, is een-deels ter oorzaak dat sy, ghetrocken zijnde uyt Godts Woordt, V.E. zijn op-geoffert tot aenleydinge van een Christelijk leven, ten and'ren, op dat sy door het aendachtigh lesen van V.E. (als Christelijk zijnde) Christo mogen op-geoffert worden.

Aengesien dan dat wy niet en zijn als door Gode; niets besittende als het sijne; niet en hebben dat het onse is: jae ons eygen selfs, wiē behoort het anders als die gene, die ons in dit sterfelijke levē uyt niet heeft voortgebragt door sijn Almoghentheydt? die ons begaeft heeft door sijne goedicheydt; die ons bedeeft heeft door syne mildadigheyt, niet alleen met tydelijke nootdrust naer het lichaem, niet met nootwendigh onderhoudt van dien; niet

V O O R - R E D E N .

met gaven ende rijkdom, maer noch met hogher ende edeler, dat is met een Goddelyke ziel, en redelyke kennis door de welke syne Goddelyke Majesteyt belieft heeft dat wy souden achter halen, ende leren kennen, tot wat eynde wy al desen hebben ontfangen; ende op wat wyse wy die fullen leren gebruykē; dit ons aerdsche ende sterfelyke lichaem (ingestort zijnde een onsterfelyke ziele) begeert Godt tot synen dienste; syne Goddelyke gaven besteet tot syner eeren; de tydelijke rijkdommen niet tot wellust van onse stinkende vleesch te ghebruyken, maer tot bystandt der Armen, ende dat ter eeren syne H. Majesteyt naem, tot een offerande onser ziele.

Christelijken Leser, hoe verkeert haer vele menschen hier in dragen, leert ons (Godt betert) onse huylendaeghschen tijdt, inde welke soo veel gaven ende rijkdommen onnuttelyk misbruykt worden; ô! bedroefde ende niet min bedurven Eeuwe, in de welke gelt-sugt, ende staetsiekt soo in swangh gaen; inde welke praght ende hoogh-moet overvloedigh zyn; gierigheydt ende woeker nimmermeer en rusten, inde welke onkuyfheydt ende wellust t'samen koppelen soo veel zielen

ter

V O O R - R E D E N .

ter verdoemenisse, ô! droeftheyt boven droef-
 heyt voor soo korten blytschap, om die selve
 te ontgaen, laet ons keren tot dese onse offer-
 ande, stellende ons voor ooghen dien wellu-
 ftighen ende ryken Vrek, wiens ziele nae soo
 gheleefden leve, light begraven in dien stin-
 kenden poel van dien eeuwich-durende hel-
 sche vlammen; daer en tegen dien armen ende
 geduldigen Lasarus, na alle syn ellenden ende
 lichamelyke armoede, door de Enghelen op-
 ghevoert ten Hemel is rustende inde schoot
 van Abraham.

Laet ons dan (Christelyken Leser) niet met
 dē Rijken-man de rijkdommē des werelts tot
 welluft onses levens betrachten, niet de ydel-
 heden des werelts; niet foodanighe faken die
 soo seer valsch zyn als vergankelyk, niet food-
 danige dingen, segh ik, die soo seer ydel zyn,
 als ons lichaem sterfelyk is, maer laet ons ste-
 ken na foodanige schatten ende rykdommen
 vande welke wy moghen ghenieten oneynde-
 lyke vrolicheden; Hemelsche ende Godde-
 lyke wellusten; zalige ende eeuwichdurende
 blytschappen; welker vreughde nooyt ooghe
 gesien, noyt oore gehoort heeft, noch ghener
 menschen herte heeft kunnen begrypen; laet

V O O R - R E D E N .

ons ten dien eynde gebruyken sodanige mid-
delen als ons daer toe noedigh, van Gode ver-
leent zyn, te wetē oeffeninge van Godtvrug-
tigheydt; arbeyt ter deughden ; Christelyke
liefde tot Godt ende onse naesten ; offerende
God Almachtigh een offerande der gebeden,
ende dat op den Autaer van een brandent her-
te, inde liefde Christi , op dat alsoo door dien
Goddelyken brant in ons vernietight mogen
worden alle quade genegentheden, derhalven
den Christelyken Leser mits desen aenwysen-
de de Fonteyn van alle gratien, dat is Christus
selve , om aen syn heylighe ende Hemelsche
Majesteit uyt te stortē een vuyrige liefde des
herten in inniger gebeden, op-offerende dese
woorden aen Christo onsen zalighmaker.

O Christe Jesu ! ik een schepfel van u He-
melschen Vader, onderworpen alle gebreke-
lijkheden deses krankens vleefches, aenge-erft
van ons eerste Ouders Adam ende Eva, buy-
ge mijn knyen voor u allerheylighste Maje-
steit, dankende u onuytsprekelijke liefde, met
dewelke ghy hebt gearbeyt my uyt den staet
der verdoemenisse te brengen in een staet van
gratien ; niet ontsien te lyden soo veel pijnen;
niet gespaert u heyligh lichaem, maer het self-
de

V O O R - R E D E N .

de hebt gegeven in handen van die wrede pijnighers, die het met wrede geeffels deerlijk gewont ende geslagen hebben, jammerlijken uytgherekt op dien galgen-boom des kruys, uyt stortende u dierbaer bloet, tot een offerande aen u Hemelschen Vader, tot voldoeningh onser sonden.

O goede Jesu! ik bid u door dat lyden ende sterven, stort in mijn ziel de gratie, dat ik alle dankbaerheydt voor soo danige liefde mach bewysen; Christelijke offeranden der gebeden, ende Lof-zangen uwe Majesteit mach offeren; door de welke ik mach verkryghen Goddelijke zegheninge nae ziel ende nae lichaem, op dat als ik mijn laetste offerande, presenterende, mijn ziel in uwe handen mach bevelen, om met uwe alderheylighste Majesteit, ende alle die zalighe Inwoonders des Hemelschen Vaderlants te mogen rusten, ende leven van eeuwigheydt tot eeuwigheden AMEN. 't Gun wenscht ende gunt alle Godzalige Christenen

J. KRUL.

CHRISTELYCKE OFFERANDE.

*Keer mijne ooghen, op dat sy de ydelheydt niet en
aenschouwen, Psalm 118.*

O! we

CHRISTELYCKE

O Werelt ! die my komt aen alle kant bestryen ;
O werelt ! die my lockt met u bedriegeryen ;
O ! praght, ô ! werelts eer, ô ! ydel hovaerdy,
 Waer toe vertoont ghy u al t'samen dus voor my ?
 Waer toe mijn aengeloght tot uwe ydelheden ?
 Waerom tot u gebruik mijn ziele dus bestreden ?
 Waerom my voor het oogh vertoont u ydel soet,
 Waer mede dat ghy tragt te winnen mijn ghemoet ?
O ! ooghen, die daer zijt de poorten mijnes herte,
 Door wien tot aende ziel de sonde brenght de smerte ;
O ! ooghen die van 't hert de open deure zijt
 Waer door begeerlijkheyt de kranke ziel bestrijt ;
O ! ooghen, ghy die zijt gelijk de swacke wallen
 Al waer den vyandt komt op 't eersten aen ghevallen ;
O ! seght my, mijn vernuft, wat vyandt leefster niet,
 Die sich niet binnen geeft daer hy een open siet ?
O ! seght my mijn vernuft, wie helt niet na de sonden,
 Die voor het ooghe heeft gelegentheyt bevonden ?
O ! seght my mijn vernuft, wie leefster soo gheruft,
 Die somwijl door het oogh niet valt in vremde lust ?
O ! ooghen die soo vaek veroorsaekt zielens schade,
O ! ooghen die soo vaek veroorsaekt veele quade ;
 Als Dina wiert geperft door lusten om te sien,
 En onder Sichems volk de onbesnede lien ;
 Wat deden d'ooghen niet ? sy brogchten haer in rouwe,
 Sy raekt in ongeluk door lusten van 't aenschouwe,
 Sy, op die selve stont, sy, op die selve tijdt,
 Verliest haer zuyverheyt, en raekt haer eere quijt :
 Als David door het oogh tot lusten wiert bestreden,
 Heeft hy een Vrouw gesien met moeder-nackte leden ;
 Die hem ghelijc een vlam gheslaghen om het hert,
 Een oorfaek zijn gheweest van veel bedroefde smert :
 Wanneer den Assirier kreegh lusten om te mallen,
 Liet hy sijn ooghen op de schoone Judith vallen ;

Als

OFFERANDE.

Als sy haer leden had in çierfel op gheftelt,
 Heeft sy dien machtigh Vorst ter aerden neer gevelt,
 Wanneer de luste dwongh de ooghen van twee boeven,
 Susanna aen te sien, geraekten in bedroeven;
 O! ooghen, wat hebt ghy al swarigheyt ghebaert,
 In 't herte van die geen die 't oogh niet heeft bewaert;
 Democritus bestondt sijn ooghen te verblinden,
 Op dat hy alsoo souw de wijsheyt mogen vinden;
 Lucia, om de sond te myen, maekt besluyt,
 En met haer eygen handt steekt beyde ooghen uyt,
 Dit sal de bake zijn waer nae dat ik sal varen,
 Dit sy my een kompas in dese woeste baren,
 Dit sy my tot pyloot, die my de gronden peylt,
 Op dat mijn swacke schip niet op de klippen zeylt;
 Mijn schip dats mijn ghesicht, dat zijn eylaes! mijn ooghen,
 Door wien soo menighmael de ziele wort bedroghen;
 Dees dienen niet verseylt op kusten onbekent,
 Dees moeten uyter Zee, dees moeten afghewent:
 En aen een veyle strant, een goede Ree betraghten,
 De klippen vande sond, en sondighe ghedaghten,
 Alleenigh door het oogh, ghelijc als rotzen vlien,
 Naer 's werelts ydelheyt niet met het ooghe sien,
 Seer wel seyt Augustijn, wee u verblinde ooghen
 Die Hemel ende Son r'aenschouwen niet ghedogen;
 Wee! d'ooghe die sich niet van d'ydelheden keert,
 Ambrosius die ons een goede lesse leert,
 Die seght, hy die daer gaet en wandelt 's Heeren wegen,
 Die heeft noyt ydelheydt in sijn ghesicht ghekregen;
 Wegh werelt! schoon dat ghy u lieflijk verthoont,
 't Is niet dan bitterheydt waer mede dat ghy loont:
 Wat ranken, wat bedrijf! wat onghewone vonden
 En leght ghy my niet voor tot lusten van de sonden?
 Wat listen pleeght ghy niet, mijn ooghen voor gheset?
 Waer mede ghy my tracht te trecken in u net,

CHRISTELYCKE

Ik, die in dit gheval my nergens weet te keren,
 Schoon dat ik ben een Maeght soo moet ik stryden leren :
 Schoon dat ik ben een Maeght, ik moet ten stryde gaen,
 Ik moet ghewapent zijn, en met mijn vyandt slaen ;
 Schoon dat ik ben een Maeght soo heb ik ook mijn kraghten
 Waer van mijn vyandt ken een felle slagh verwaghten :
 Schoon dat ik ben een Maeght ik voel my soo ghestelt,
 Dat ik verwinnen kan den vyandt die my quelt :
 Indien ik neem ter handt de wapens my van node,
 Indien ik mijn ghesicht inwendigh keer tot Gode ;
 Aen wien ik mijn Ghebedt en yver wil besteen,
 Terwijl het ooghe van mijn vyandt wort bestreen,
 U wil ik mijn Ghebedt, mijn Godt ten offer draghen,
 Behoedt mijn ooghen doch voor 's werelts loose laghen ;
 O Godt ! laet mijn Ghebedt tot in den Hemel gaen,
 Geeft kraght en dat ik mach mijn vyandt tegen staen,
 O Gode ! die mijn ziel aen 't lichaem hebt ghebonden,
 Ziel, die soo menighmael besmet wort met de sonden :
 Ziel, die soo menighmael van lusten wort bestreen,
 Ziel, die geen trooft en vint dan in mijn Godt alleen :
 O Christe ! die mijn ziel die krachten hebt ghegheven
 Dat ik een Maeght staet in reynheyt wil beleven,
 O Christe ! die mijn geest die kraght hebt in ghestort,
 Geef dat die staet van my wel onder houden wort,
 O Christe ! die my hebt tot dese staet verkoren,
 Geef dat ikse beleef ghelijc het sal behoren :
 O Christe ! die my hebt beroepen tot een staet
 Die (wat onsuiver hiet) verwerript en versmaet ;
 Ontfondight my mijn gheest door u gheleden lyden,
 Wilt van voorleden sond mijn ziele doch bevryden :
 Indiender eenigh sond mijn ziele noch besmet,
 Ik bid u dat ghy die weer suyvert door u Wet ;
 O Christe ! geef dat noyt een drift van quade lusten
 Mach kleven aen mijn hert, of in mijn ziele rusten,

O! dat

O F F E R A N D E.

O! dat noyt werelts praght of tydelijke eer,
 Mijn finnen noch mijn hert bekoren nimmermeer,
 O! dat mijn finnn noyt in werelts vreughde mallen,
 Dat noyt mijn ooghen meer op ydelheyt vervallen;
 O! dat de rijkdom noyt, noch werelts hovaerdy
 Bevalligh moghen zijn, of meer begeert van my;
 O Christe! gheef aen my, dat ik mijn hert en finnen
 Niet meer ghebruyken magh om ydelheyt te minnen:
 Dat ik geen kostelheydt ter werelt meer en aght,
 Dat ik noyt weer ghebruyk mijn afgheleyde praght;
 Dat ik gheen meer en lief, noch peerlen, noch pendanten,
 Noch ketenen van gout, noch schoone diamanten:
 Noch kostelheyt vā kleen, noch pronk noch werelts prael
 Het geen ik hou te zijn voor ydel al te mael,
 Drijft uyt mijn hert, ô Heer! het schijn-soet vande lusten,
 En laet mijn herte noyt op ydelheden rusten,
 Laet noyt een enkel lust tot aende wille gaen,
 Laet nimmermeer het vleesch tegen de geest op staen:
 Maer laet mijn ooghe zijn ten Hemel op gheslaghen,
 Ghesloten voor het aerds om lusten wegh te jaghen:
 O! dat dit sleghte kleet een leeringh zy aen mijn,
 Hoe dat ik suyver moet en ook ootmoedigh zijn;
 Hoe ik my ander werf aen Christo heb verbonden,
 En daer mee afgheschaft de werelt en de sonden;
 Dit sleghteMaeghden kleet mijn geest indachtig maect,
 Hoe ik de hovaerdy des werelts heb versaect;
 Laet mijn gheneughte zijn ootmoedigheydt te leeren,
 En dat soo wel in 't hert als uytterlijk in kleeren:
 't Is Gode niet genoegh ootmoedigheydt in schijn,
 Het herte moet voor al in Godt ootmoedigh zijn,
 Laet my een vreughde zijn verdriet en smaet te lyen,
 Laet het my droefheyte zijn in 't werelts te verblyen,
 Koom Christe, doodt in my door brandt van Hemels min
 Mijn vleeschelijke hert, mijn wereltlijke sin!

Laet

CHRISTELYCKE

Laet my de hooghste schat van reynigheyt be waren,
Tot aen de laetsten dach van mijnes levens jaren :

Koom Christe, coom in my en ciert mijn reyne jeught,
Met Goddelijke praght van geestelijke deught,
Op dat ik suyver magh hier nae met u versamen
Tot mijner zaligheyt in eeuwigheden AMEN.

Geeste-

Gheestelycke Vleughelen,

Op de woorden Augustini.

*Wilt ghy dat u Ghebedt tot inden Hemel vlieghe,
maekt het twee vleugelen, vasten, en Aelmoessen.*

ALs sijn een Christen ziel
 Tot Christum wil begeven,
 Soo moet het herte zijn
 Ghelijk als op-geheven ;
 Het lichaem moet niet zijn
 Met gulfigheyt beswaert,
 Soo datmen met het hert
 Blijft hanghen aende aerdt ;
 Men moet aen het Ghebedt
 Twee vaste vleugels maken,
 Waer door het kan by Godt
 Tot inden Hemel raken;
 Het vasten is van noodt
 Tot een bequaem ghebedt,

B

t Gun

CHRISTELYCKE

't Gun d'overvloet van spijs
Verhindert en belet:
Ghelijk de spijs beswaert,
En 't herte trekt tot rusten,
Soo is men onbequaem
En efter sonder lusten;
Want aenghesien de spijs
Is lastigh aen 't ghemoedt,
En dan ook aldermeest
Alsmen ghebeden doet;
Het vasten maekt de gheest
Bequaem om Godt te loven,
Door 't vasten vlieght de gheest
Te krachtigher na boven,
Het vasten maekt het hert
Bequaem tot alle deught,
Het vasten (op sijn tijdt)
Gheeft aen de ziele vreught:
Ghelijkerwijs dat Godt
Vergramt wordt door de sonden,

Ghe-

Ghelijkmen daer van heeft
Veel faken onder vonden,
Soo wordt hy weer verfoent,
Den mensch van sond ontlafst,
Wanneer hy in berouw
Den Heere bid en vast :
Als die van Ninive
Ghenoten Godes plaghen,
Wanneer haer Godt den Heer
Om sonden heeft gheslaghen,
Sy (vanden Heer ghedreyght
Op straffe van vergaen,)
Die hebben ook ghevast,
En Gode dienst ghedaen,
Als David sich bevondt
Door sond ten val ghekomen,
Soo heeft dien Godes vrient
Het vasten aen ghenomen :
Veel dierghelijken meer
Die hebben soo ghedaen,

C H R I S T E L Y C K E

Door 't vasten kan 't ghebedt
 Tot inden Hemel gaen ;
 Wel aen dan Christen ziel
 Wilt u tot Christum keren ?
 Wilt op bequamen tijdt
 Het reghte vasten leren :
 Het vasten vande spijs
 Is noodigh aende geest,
 Maer 't vasten van de sond
 Ver-eyfcht Godt aldermeest,
 Het vasten vande spijs
 Dat ken alleenigh strecken,
 Om in een recht ghebedt
 De Geest tot Godt te trecken,
 Het vasten vande spijs
 Dat leyt de reghte grondt,
 Waer door men met de Geest
 Leert vasten vande sond;
 Het eene dat en kan
 Niet wesen sonder 't ander,

Maer

Maer zijn ghelijkerwijs
Ghebonden aen malkander,
Want niemandt die der leeft
Te recht van sonden vast,
Indien met spijs en drank
Hy 't hert te veel belaft:
O Godt! geen mensch en kan
U mogentheydt bedrieghen,
O Godt! voor wien geen mensch
Kan veynsen ofte lieghen;
O Godt! voor u ghesicht
Verschuylt de mensche niet,
Mits u alsienend' oogh
Tot in het herte fiet;
Stort kracht, en macht, ô Heer,
In dese swacke leden,
Wanneer ick my begeef
Tot vasten, en ghebeden;
Wanneer ick vast, ô Heer!
Soo laet doch niet in mijn

C H R I S T E L Y C K E

Gheveynfde heyligheydt,
 Oft eenigh fchijndeught zijn;
 Maer een opreght ghemoedt
 Dat Godt alleen magh wenfchen,
 Niet om ghesien te zijn
 Voor d' ooghen vande menfchen,
 Niet om het oudt ghebruyck
 Dat altijdts is gheweest,
 Niet uyt ghewoonten Heer,
 Maer uyt een reyne Geest,
 Niet vaften met de mondt,
 Niet vaften met de fpijfe,
 Niet vaften om daer mée
 Een fchijndeught te bewijfe;
 Niet vaften foo alleen,
 Maer vaften op dat ghy
 Door 't vaften fpeuren meught
 Een goede wil in my.
 Soo vaften, dat wanneer
 My fonden komt te vooren

Dat

Dat ik my niet en laet
Verwinnen noch bekoren:
Soo vasten, dat wanneer
De Sonde my toelacht
Dat sy in my bevindt
De lusten sonder kracht;
Soo vasten, dat ik my
Vind onbeswaert van leden,
Vind met een rappe gheest
Den yver mijns ghebeden:
Soo vasten, dat het hert
Niet is met spijs belet,
Wanneer dat sich de gheest
Begheeft tot het ghebedt,
Niet vasten soo alleen
Om dat het werdt gheboden,
Maer om dat onse ziel
Het vasten is van noden:
Niet vasten, soo wel eer
Den Pharifeus deed,

CHRISTELYCKE

Niet vasten op dat ik
De werelt heylich heet,
Niet vasten op dat ik
Daer door souw zijn ghepresen,
Maer vasten om alleen
By God ghesien te wesen;
O Godt ! Almachtigh Godt !
Laet soo mijn vasten zijn,
Gegront in ware daed,
En niet in lossen schijn,
En dat ik leeren magh,
Als ik na 't lichaem vaste,
Dat ik mijn ziele niet
Met sonden moet belaste ;
Maer vasten nae de geest
Van allerleye quzet
Wanneer dat my de lust
Tot vuyle sonden raet ;
Wanneer my eenigh leet
Van yemant moght geschieden,

Dat

Dat ik als dan de wraek
Magh op het hooghste vlieden ;
Wanneer dat yemandt my
In goedt of eer verkort
Dat ik vergeef, op dat
Aen my vergheven wort ;
Heeft yemandt my misdaen
Of yets te na ghesproken ?
Laet noyt tot weder wraek
Deluste my bestoken ;
Ben ik verongelijkt
Beschadicht aen mijn goet,
Dat ik de straf beveel
Die 't alles reghten moet ;

*Tertulianus seyt , so ghy Gode het onrecht op geeft,
hy sal 't wreken ; beveelt ghy hem de schade , hy
sal die vergoeden ; vertrout ghy hem u leven , hy
sal u uyt de dooden levendigh op wecken.*

C H R I S T E L Y C K E

Heeft yemandt door bedrogh
 My 't mijnen af ghenomen,
 Soo dat ik daer door ben
 Om eer en faem ghekomen ;
 Dat ik noch efter toon
 Die saek mijn fondens schult,
 En dat ten oordeel ghy
 O Heer! eens komen sult,
 Derhalven my ghetroost
 In alle lijden toonen,
 Op hoope dat ghy sult
 Gheduldigheydt beloonen,
 Dat 's in u eeuwich Rijk
 Een Rijk van alle vreught,
 Een Rijk alwaer met Godt
 Een droeve ziel verheught,
 Een Rijk een eeuwich Rijk
 Dat zielen vrijt van plaghen,
 Een Rijk vol vrolikheydt
 In eyndeloofse daghen,

Een Rijk dat yeder ziel
 Tot fulke vreughdt bekoort,
 Die't oogh noyt heeft ghesien,
 Noch oore heeft ghehoort :

*Augustinus seyt, Broeders, so wy geloven datter een
 Oordeel sal wesen, so laet ons wel leven, op dat wy
 niet qualijk en sterven; want nu is het den tijdt
 van barmhertigheyt, ende dan sal het den tijdt
 des oordeels wesen.*

Ons is ter zaligheydt
 Gheen hoogher saek van noode,
 Als het gheloof, nochtans
 Is't niet ghenoegh voor Gode,
 't Gheloof foodanigh is,
 't Sy datmen 't niet en heeft
 De ziele is al doot
 Terwijl het lichaem leeft:
 't Gheloof foodanigh is,
 Dat sonder te gheloven
 Wy d'eyndeloose vreughd
 Des Hemels ons beroven :

Schoon

C H R I S T E L Y C K E

Schoon datmen heyligh leeft
 En alle deughden doet
 't Is veel, maer niet genoegh,
 Hoe wel het wesen moet ;
 Soo ook hoe wel gheloofst,
 't Gheloove kan niet baten,
 Ghelooven sonder liefd'
 Is 't recht ghelooven haten ;
 Schoon ik in Godt gheloof
 Als Vader, Soon, en Geest,
 En dat ook Christus mijn
 Verlosser is gheweest,
 Jae door sijn kruys, en doodt,
 En bitterlijke wonden
 My met sijn lijden heeft
 Verlost van mijne sonden,
 En met dien dieren pand
 Mijn zaligheydt ghekoght,
 Om mijne zaligheyd
 Sijns Vaders wil volbroght :

Hoe

Hoe wel dat ik gheloof,
't Is veel : maer sonder kraghten,
Indien ik by 't gheloof
Gheen liefde wil betraghten;
't Gheloove is een saek
Ter zaligheyt van noodt,
Maer sonder werken is
Het kraghteloos en doodt ;
Goe werken doen is veel,
Maer ken gheen vrughte gheven,
Het zy men 't goet doen met
Een goet gheloof beleven :
't Is waer, dat Christus heeft
Voor onse sond voldaan,
Niet daer om, dat den mensch
In sonden voort soud gaen :
Maer daerom, dat hy ons
Met sijne doodt soud' leren
Het quaet te sterven, en
De sonden af te keren ;

C H R I T S E L Y C K E

In tranen en berouw
 Te komen tot den Heer,
 Met opset in het hert
 Te sondighen noyt weer,
 Den Heer die heeft aen ons
 Een vaste Wet ghegheven,
 Datmen by het gheloof
 De deughde moet beleven,
 Hy heeft ons by 't gheloof
 Verbonden aen sijn Wet,
 Hy heeft ons neffens dien
 Gheboden voor gheset,
 Den Heer die wil berouw
 In vasten ende boeten,
 Den Heer die wil dat wy
 Goe werken pleghen moeten,
 Is dan 't gheloof ghenoech?
 Neen, Christus ons verklaert,
Wie 't Kruys met hem niet draeght
Die aght by syns niet vvaert :

En Petrus seght, den Heer
 Heeft voor den mensch gheleden,
 Ons tot een voorbeeld om
 Sijn stappen nae te treden,
 Iacobus seght, 't gheloof
 Is sonder werken doot:
 Dies zijn de werken dan
 Ter zaligheydt van noot;
 Men moet goe werken doen
 Om Chriistelijk te leven
 Ghelijk Godts Woorden dat
 Aen ons te kennen gheven.

*Ik ben hongerigh geweest ghy hebt my gespijst.
 Dorstigh, ghy hebt my ghelaeft,
 Naekt, ghy hebt my ghekleet.
 Siek, ghy hebt my besoght.
 Vremt, ghy hebt my gheherberghet.
 Ghev anghen, ghy hebt my verlost.
 Doot, ghy hebt my begraven.*

C H R I S T E L Y C K E

Wat ghy in mijnen naem
 Den minste deed van desen,
 Dat hebt ghy (seght den Heer)
 Als aen my selfs bewesen,
 O uytverkoren ! koom,
 Koom, seght hy, al gelijk,
 Koom en besit voortaan
 Met my mijns Vaders Rijk,
 Leer, Christen zielen, leer
 Gheloven, en ook werken,
 De werken nodigh zijn
 Ghelijkmen kan bemerken
 Vyt Christi eygen Woordt,
 O Christen ziel ! sta vast,
 Sta vast in het gheloof
 Dat op goe werken past,
 Ik segh in dat gheloof
 't Gheen Christelijk doet leven,
 Gheloof, waer door ons wordt
 Een vreesse aen ghedreven ;

Een

Een vreesse die ons dreyght
En met haer geessels slaet
Wanneer dat onse lust
Nae vuyle sonden staet ;
Een vreesse die ons zy
Een prickel tot de deughde,
Een vreesse die ons baert
De hoop op 's Hemels vreughde,
Een vreesse die ons zy
Een teughel aen 't ghemoet,
Een vreesse die voor straf
De misdæd schroomen doet,
Een vreesse die ons baert
Een schrik voor alle quaden :
Een vreesse die ons baert
Een hoop op Godts ghenaden :
Een vreesse voor de sond,
En straffe van het quaet,
Wanneer in sondens lust
Het herte swangher gaet;

CHRISTELYCKE

Sta vast op dat gheloof,
't Gheen sond door vrees leert myen,
Het recht gheloof dat is
De sonden teghen stryen;
Het recht gheloof dat is
In Godes vreesse staen,
En datmen vande sond
Moet tot de deughde gaen;
Het recht gheloof dat is
Te leven in Godts vreesse,
Wie dit ghelooft die sal
Een recht gheloovigh wese,
Het recht gheloof dat is,
Dat men ter zaligheydt
Door goet doen en gheloof
De ziel ten Hemel leyt,
Het recht gheloof dat is
Het quaet te moeten myen,
Het recht gheloof dat is
De sonden te belyen,

Ter

Ter plaetse daer den Heer
 Ons selve heene wijst,
 En daer hy met sijn vleesch
 Ons nae de ziele spijsst.

Ghebedt om een oprecht gheloof.

O Ghy Almachtigh Godt!
 Die Hemel ende Aerde,
 Die alles hebt verleent
 Sijn eygenschap en waerde;
 Den mensch door uwe macht,
 En nae u eyghen beelt,
 Hebt ghy ter zaligheydt
 Gheschapen en gheteelt;
 Den mensch ter zaligheydt,
 O Heer! van u verkoren,
 Die had de zaligheydt
 Vernietight en verloren,

CHRISTELYCKE

Het gheen veroorsaekt wierdt
Door eene sond alleen
Als Adam u ghebodt,
O Heer! had over treen;
O Heer! ghy die als toen
Den mensch woud openbaren
Hoe schrickelijk dat u
De sonden teghen waren;
O Heer! ghy die als toen
Deed blyken dat de sond
U selver heeft ghesmert,
U selver heeft ghewond;
Oft beter, soo mishaegh
Dat ghy u uytverkoren
Om eene sond alleen
Den doodt hebt aen gheboren,
Den doodt, een aerdsche doodt
Die tot het leven leydt,
Een doodt die oft ons neemt,
Oft gheeft de zaligheydt,

Nae dat de menschen haer
In het ghelove draghen,
Dies tracht ik Godt den Heer
In wel-doen te behaghen:
Ik bid u goede Godt
Stort in mijn gheest die kragt
Dat ik het wel-doen in
Een goet gheloof betracht;
Drievuldigh eenigh Godt!
Een in drievuldigh wesen!
Ghy die ons het gheloof
Gheboden hebt voor desen,
Ghy die ons het gheloof
Op heden noch ghebiect
't Gheloof! waer door de gheest
V Soone Christum siet,
Gheleden en ghekruyft
Met soo veel diepe wonden,
Alleen om onse schult,
Alleen om onse sonden,

CHRISTELYCKE

Wiens leven op der aerd
Vol lijdē is gheweest,
Wiens lijdē dat mijn ziel
Van alle smert gheneest,
Indien ik lijd met Godt
Die om my heeft gheleden;
Indien ik strijd met hem
Die om my heeft ghestreden;
O Christe! die aen my
Door uwe lijdē leert
Dat ghy by mijn gheloof
Het lijdē ook begheert;
Ghelooven dat ghy zijt
Ghestorven en verresen,
Op dat de sonden moet
In my ghestorven wesen:
O! leeringh aen mijn ziel,
Ghy die my kennis doet
Hoedanigh mijn gheloof
In Christum wesen moet:

Wiens

Wiens dootd my sy een les
Om 't recht gheoof te erven,
Wiens dootd leert mijn gheloof
De sonden te versterven,
En u verrijssenis,
O Christe ! leert aen mijn,
Hoe door 't gheloof mijn ziel
Moet reyn en suyver zijn,
O ! Gheef my dat gheloof
Dat ik eens sal verschijnen,
Het sy tot 's Hemels vreught,
Het sy tot helsche pijnen :
O ! gheef my dat gheloof
Dat Christi dierbaer bloet,
De smetten nae de ziel
Inwendigh wasschen moet,
Dat my dat Hemelsch broodt,
In mijn gheloof bevrije,
En van dien helschen dootd
En van dat eeuwigh lije ;

C H R I S T E L Y C K E

Gun dat ik mijn gheloof,
O Heer ! beleef met deughd,
Op dat ik eeuwigh leef
Met u in 's Hemels vreughd.

G E E S T E L Y K E M I N N E

Op de woorden Cantico. 2.

Mijn bemin den is mijn, en ik ben sijn, den welke ghevoet wort tusschen de Lelien, tot dat den dach aen komt, ende de schaduwen neder dalen.

Z Aligh ! die tot min ghenegen,
Sulke minne weet te pleghen;
Zaligh ! die sich vindt beweeght
Dat hy sulke minne pleeght.

Sulke minne, die het leven
't Alderfoetste weet te geven ;

Sulke

Sulke minne, die 't ghemoet,
't Zaligh minnen minnen doet.

Sulke min is niet te vinden,
In die gheen, die 't minne minden,
Minne die een dertel kindt,
Aen sijn geyle lusten bindt.

Sulke minne, sulke vlaghen
Zijn maer stricken, zijn maer lagen,
Zijn maer netten die het hert
Vangen in een droeve smert.

Sulke minne sulke lusten,
Breken 't minne, stelen 't rusten,
Minne die Cupido voet,
Gunt gheen ruste aen 't ghemoet.

Deed sy niet Oenone sughten,
Als haer Paris gingh ontvlughten?

CHRISTELYCKE

En verliet sijn Herderin
Om der Coninginne min.

Traentjes vlooten langs haer wangē
Als sy Paris sagh bevanghen
Met een lust tot hoogher staet
Daer hy om nae Grieken gaet.

Laet met sughten, laet met stenen
d'Herderin haer min bewenen,
Als hy na een vast besluyt
Schaekten Menelaus Bruydt.

Iason (die sijn lossen sinnen
Heeft verandert in het minnen,
Soo dat hy sijn trouwe brak
Vlughten, en nae Colchos trak).

Liet Hypsiphile in rouwe,
Brak sijn minne, brak sijn trouwe,
Brak

Brak ſijn minne haer ghetoot,
Min die haer met tranen loont.

Ariadne, inde baren
Op het eylandt aen ghevaren,
Lagh by Theſeum te ruſt
In een ſoete minne luſt.

Stortte tranen aen de Goden
Als haer Minnaer was ghevloten
Nae dat hy haer kuyſche ſchoot
Van het ſuyver had ontbloot.

Dies ſy met ghewronghen handen
Liep al ſughtent op de ſtranden,
Daer ſy met het oogh vernam
Of het ſchip niet weder quam.

Snode wight u minne vrughten
Zijn vermenght met droeve ſughten,
Inde

C H R I S T E L Y C K E

Inde schijn van buyten soet :
Maer inwendigh bitter roet.

Wie hebt ghy tot min bewoghen
Die sich niet en vont bedroghen ?
Wie bevindt niet inder daet
Dat u minne wankel staet ?

Wegh dan, wegh met sulke minne
Die vol bitter leyt van binne ?
Wegh Cupido, wegh van mijn,
Al u soetheyt is maer pijn.

'k Sal mijn hert u lust ontsegghen,
En op Godt mijn minne leggen;
Sulke minne die is soet
Aen de ziel, en in 't gemoet.

Sulke minne, sulke lusten
Gheven 't herte alle rusten,

Godt

Godt te minnen is een vreught,
Die ghemoet en ziel verheught.

Sulke minne sal ik pleghen,
Om tot minne te beweghen
Hem, die nae mijn ziertje traght,
Hem, dien ik mijn Minnaer aght.

*Mijn beminden is de mijnen,
Hy is mijns, ik ben de sijnen,*
Reyne min in Godt ghevoet,
Is in alle deelen soet.

Mellick witte Lely struyken,
Die mijn ziertje neer doet duyken
Tusschen 't suyver van u blaen,
Om mijn minne te versaen.

Ik (in schaduw neer ghedooken,
Tot den dagh sal zijn ontloken,
Tusschen

C H R I S T E L Y C K E
Tuffchen Lelien ghevoet)
Gode vierigh minnen moet.

Sulke minne kan het leven
Soete zaligheden gheven,
Sulke minne, 't hert gheraekt,
Van het hert een Hemel maekt.

Minne Godts wilt mijn bestralen
Tot de fchaduw neer fal dalen,
Tot ik nae mijn laetste dagh
Eeuwigh met u leven magh.

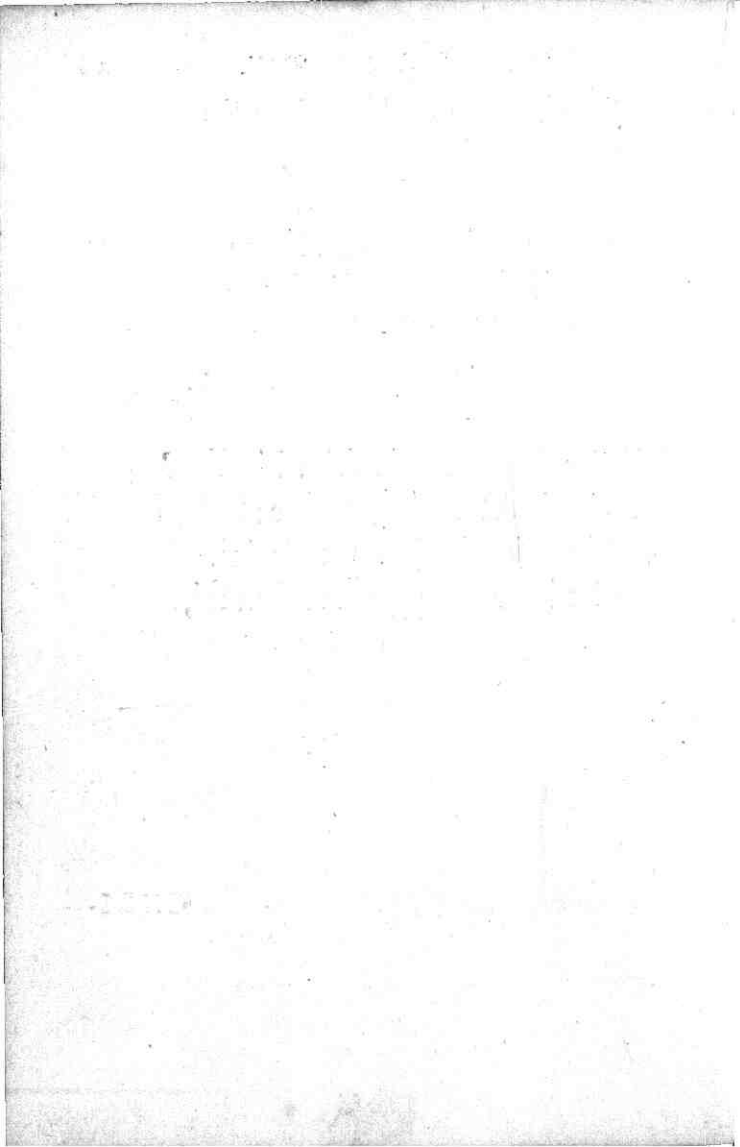
Soete Iesu ! mijn beminde,
Wanneer fal ik u eens vinde?
Wanneer fal ik u eens sien ?
Daerjik u gheduerigh dien.

Dat is eeuwigh nae dit leven,
Eeuwigh mijn by u begheven

Soo langh voed ik mijne sin
Op u liefde, op u minne,

Soo verliefst ben ik van sinne
Soo verliefst op Christi minne,
Soo verliefst aen alle kant,
Dat die min mijn herje brant.

Minne-brandt wie sal u blussen?
Ach! mijn Bruydegom met kussen
Als mijn zieltjen uyt dit dal,
Met haer Bruygom rusten sal,

Godt-zalige liefde op de woorden Cantico 2.

*Onderfet my met bloemen, omringht my met Appelen, want ik
queel van liefde.*

D

Ik

C H R I S T E L Y C K E

IK voel mijn hertje soo ghestelt
 Dat het in liefdens vlamme smelt,
 O liefde ! ghy die mijn ghemoet
 In vuyr en vlamme branden doet.

Hou op u vlam en brant geen meer,
 Hou op hou op, of ik verteer :
 Oft ik verdwijn, en gae tot niet
 Door 't branden datmen in my fiet.

De liefde, beul van mijn ghemoet,
 Die plaegh, my , maer de plaegh is soet,
 O liefde ! die mijn ziel behaeght,
 Schoon dat ghy noch mijn hertje plaeght.

Ik smeul, en smelt in liefdens vier,
 Ey plukme bloempjes, brenghtse hier ;
 Op dat ik in mijn soete pijn
Met bloempjes onderfet magh zijn.

Met

Met bloempjes van verscheyde kleur,
En schoon van blaen, en soet van geur;
Op dat ik (die in brandt verftik)
Door bloempjes weder wat verquik.

Gae, hael my roosjes wit en root,
Ey! gae en hael uyt Chloris schoot
De schoonste bloempjes die ghy vint
Vermenght met geurigh Hyacinth.

Den Hof Alcioni ontsluit
En soekt de schoonste Appels uyt,
En leghtse inde roose blaen
Op dat ik magh mijn lust versaen.

Mijn lust die nae verkoelingh haect,
Door liefde die my brandend maect,
Laet roos vermenght met appels, mijn,
In liefdens brant tot lesschingh zijn.

C H R I S T E L Y C K E

Oy me ! ik dool, dat ik verſught,
 Om rooſen, en om appel vrught;
 Ik dool dat ik verliefde menſch,
 Om rooſen, en om appels wenſch.

Bedrogh ſomwijl in 't roosje ſchuylt,
 Wanneer het uyt ſijn knopjen puylt,
 Al is het ſchoon en ſoet van geur,
 't Veroorſaekt efter ſijn ghetreur.

Men ſeght dat Venus haer eens ſtak,
 Aen eenen rooſelaren tak,
 Soo dat ſy ſlaeu wiert van ghemoet,
 Als ſy haer vingher ſagh bebloet.

Men hout ook dat het minne wight
 In appels voert ſijn geyle ſchight :
 Door appels heeft hy vaek gheplant
 In menigh hert ſijn geyle brant.

Neem

Neem dan, neem dan dees appels weg,
En roosen, dien ik van mijn legh,
Geen roosen, noch geen appels meer
Ik in mijn reyne schoot begeer.

Geen roosen kies ik meer voor mijn,
Of t mosten sulke roosjes zijn
Als op een koude winter tijdt
Sijn Dorothea toeghewijt.

Als 't water niet en was dan ys,
En alles gantsch verdort en grijs,
De boomen sonder loof en blaen
Heeft Dorothe een roos ontfaen.

Op sulken roos stel ik mijn sin,
En sulke roosjes ik bemin,
Nae sulc een roosjen haekt mijn ziel
Daer noyt een gaure vlagh op viel.

C H R I S T E L Y C K E

Een roos verwellikt noch ontçiert,
Van eenigh flek, of fulk ghediert;
Een roos met damp en niet bespreyt:
Maer daer een Hemels douw op leyt.

Geef fulke roosjes doch aen my,
O Hemel soete burglary!
Stort fulke bloempjes, fulk een kruyt,
Van boven af ten Hemel uyt.

Pluk fulke bloempjes van hun steel,
Terwijl dat ik van liefde queel,
Terwijl ik lijde soete pijn
Soo laet mijn bed van roosjes zijn.

Terwijl ik dus mijn liefde voe,
Soo dekt mijn borst met roosjes toe,
Met Hemel roosjes wit en root
Soo dek mijn borst en ook mijn schoot.

Ik

Ik (zijnde dan alsoo ghestelt)
Sal als een bloempjen op het velt
Sal als de soete roose blaen,
In Herrefst tijt, tot niet vergaen.

Ik sal dan met mijn ziel en hert
In liefdens brant en soete smert
Verdwijnen; en vergaen tot as,
Of dorren als 't ghemeyde gras.

Op dat mijn zieltjen hier van daen,
Magh naer een beter woningh gaen;
Al waer het leeft in 's Hemels lust,
Als 't hert in 't bed' van roosjes rust.

C H R I S T E L Y C K E

Bereydinge des herten,

Om Godts woort aendachtelyk te hooren.

O Heer, ô! eeuwigh Godt
Dewijlmen vind beschreven
Dat vanden broode niet
Alleen de menschen leven:
Maer ook van 't Goddelijk woort;
Dies ik my vind bereyt
Te hooren uwe woordt
Tot mijner zaligheydt;
Dies bid ik u mijn Godt
Dat ghy mijn geest wilt raken,
En dat ik door de geest
Het hert bequaem mach maken,
O Heer! bereyt mijn hert,
O! Godt maek mijn gemoet
Ghelijk den Acker-man
Sijn dorre landen doet,

Door

Doorploeght, ô Heer ! mijn hert
Met Goddelijke vreesse,
Op dat het mach gelijk
Bereyde aerde wese,
Bequaem en wel gestelt
T'ontfangen 't Godlijk zaet
Dat door 't gehoor, ô Heer!
Tot in het herte gaet.
Wilt doch u Godlijk zaet
In 't aerdsche herte mengen,
Het geen ter rechter tijd
Sijn vruchten voort mach brengen.
O Heer! stort in mijn geest
U Goddelijke kragt
Wanneer dat mijn gehoor
Na uwe leeringh traght
O Heer! als ik my voegh
Om uwe woort te hooren,
Soo laet het doch gheschien
Met onbesmette ooren

CHRISTELYCKE

O Heer ! geef als u woort
Aen my verkundight wert
Dat ik het, lieve Godt,
Magh drucken in mijn hert,
Magh planten in mijn ziel,
Magh voen in mijn ghedaghten,
Door Goddelijke liefd,
Door geestelijke krachten :
O Heer ! dat niet mijn hert,
Dat niet mijn teer gemoedt
Op 's werelts dingen peynst,
Op ydelheden voedt ;
Dat niet mijn sinnen hier,
Of elders lopen dwalen,
Dat mijn gedachten niet
op aerdsche saken malen ;
Wanneer u heylich woort
Gepredikt wort, o Heer,
Dat ik uyt mijn gedaght
Dan alle lusten keer ;

Dat

Dat niet mijn hert vervalt
op tijdelijke faken :
Maer dat ik daer van mach
Een reyne acker maken,
Daer 't Goddelijke woord
Gelijk een zaetjen magh
Voortbrengen goede vrught
op sijn gesetten dagh ;
En daer het op sijn tijd
Bequamelijk magh groeyen,
En daer het na de ziel
Ter zaligheyt magh bloeyen,
En geven sijne vrughd,
Dat is opreghte deughd :
Deughd die de ziele voed
In Goddelijke vreughd ;
Dies bid ik lieve God
Wilt my die kraghten delen,
Wilt vrughten in mijn ziel
Door uwe leeringh telen,

Op

C H R I S T E L Y C K E

Op dat wanneer u zaet
 Wort in mijn hert gheseyt,
 Geen onkruyt dat verdruk,
 Of sigh daer onder spreyt,
 O Heer, dat niet u zaet
 In d'aerde van mijn leden
 Door distels wort verdrukt
 Door doorens wert vertreden :
 O Heer! dat doch u zaet
 Niet valle op een steen,
 Maer in een goeden aert
 Daer het sijn vrucht verleen;
 Dat is in sulck een hert,
 Dat is in sulke gronden
 Alwaermen niet en vint
 Het onkruyt van de sonden ;
 Noch liefde, nochte lust
 Tot werelts gelt en goet
 't Gun anders niet en is
 Als oukruyt in 't ghemoet,

Als doorens aen de ziel,
Als distels die ons steken,
En die het goede saet
Verdrucken en verbreken;
O Heer! dat doch mijn hert
Soodanigh niet en is,
Dat doch mijn hert niet zy
Een woefte wildernis,
Daer niet als onkruyt groeyt,
En niet als distels wassen
Die in geen reyne Hof
Van Christen ziele passen;
Dat niet mijn herte zy
Een vrughteloofse aerdt
Die niet als doorens voed,
En wilde kruiden baerdt;
O Heer dat sulck een aerdt
Mijn herte niet magh wese:
Maer dat het zy door-ploeght
Met Goddelijke vrees;

Dat

C H R I S T E L Y C K E

Dat soo mijn herte zy,
 Wanneer dat ik u woord
 Mach hooren, dat het zy
 Ghestelt als 't wel behoord,
 Dat mijn gedachten niet
 Alsdan en lopen dwalen
 Dat op geen aerdsche lust
 Mijn sinnen leggen malen;
 Dat op geen ydelheyt
 Mijn herte zy ghestelt,
 Het geen niet anders is
 Als onkruyt op het velt:
 Dat doch geen aerdsche vreught
 Mijn sinnen komt bekoren,
 Wanneer ik my begeef
 om Godes woordt te hooren:
 Dat op geen sake doch
 Mijn herte leyt en malt,
 Noch dat ook mijn ghedaght
 opeenigh dingh vervalt,

Maer

Maer dat met aendacht ik
Mijn hert en sin magh setten,
Om met een reyn ghemoed
op Godes Woort te letten,
Op dat het als een zaed
(In vruchtbaer aerd ghestort)
Sijn vruchten gheeft waer door
De ziele vrolik wort,
Wanneer dat zaeligh zaet
My sijne vrucht sal gheven,
Sal van Godts woort mijn ziel
Als van een spijsse leven;
Een spijsse die de ziel
Ten eeuwich leven voed,
Een spijsse die de ziel
In Gode leven doet.

O Heer!

C H R I S T E L Y C K E

O Heer ! ik bid verleen aen mijn
 Wanneer dat ik soud' mogen zijn
 In 't Huys des Heeren daer u woordt,
 Ghekundicht wert, en aen ghehoort,
 En daermen reghte Godts-dienst pleeght
 En zielen tot de deught beweeght,
 Dat dan mijn ziel, in reyn ghemoet
 Aen Gode offerande doet ;
 Een hert ten offerande draeght,
 Een hert dat Godt den Heer behaeght :
 Dat is een recht gemorffelt hert,
 Dat noyt van Godt verftoten wert.

Ydelheys versmadingh op de 118 Psalm.

*Dat mijn herte onbeoekt gedye in uwe rechtveerdighmakingen,
op dat ik niet beschaamt en worde.*

C H R I S T E L Y C K E

O Christe Jesu Godes kindt,
 O Minnaer! die mijn ziel bemindt,
 O Minnaer! die my langhen tijdt
 Voor u beminden hebt ghevrijt.

Wat moeyten hebt ghy niet gedaen?
 Wat pijn, en lijdten uyt ghestaen?
 Wat onghemak, wat droeve rouw,
 Op dat ik d'uwe wesen souw.

Ik weet wat liefde ghy my draeght,
 Wat weder-liefd' dat u behaeght?
 Dies ik mijn hert, en ook mijn sin
 Wil voegen naer uw' lieve min.

Wel eer heb ik met werelts praght
 Mijn jonghe leven door ghebraght,
 In ydelheydt het vleesch ghevoet,
 Ghelijk de trotsche werelt doet.

De hovaerdy heb ik gheviert,
Mijn jonghe leden opgheciert ;
Mijn hayr ghekrult en ghefriseert
Ghelijk de werelt dat begheert.

'k Heb nae de werelt my gheset,
En op het werelts wel ghelet,
De werelt die ik met haer praght
Nu voor bedrogh en ydel aght.

Wegh ! opghepronkte werelts jeught,
Met al u ydelheydt en vreught,
Want ik het werelts wil versmaen
Om in mijn Minnaers gunst te staen.

O domme jeught die 't werelts mint,
Waer door ghy u bedroghen vint,
Want als ghy 't werelts wel door siet
Is 't ydelheydt, en anders niet.

C H R I S T E L Y C K E

't Is met het werelrs soo ghefelt
Ghelijk een bloempjen op het velt
Dat heden aen fijn struykjen bralt,
En morgen los ter aerden valt.

Dat heden schoon en praghtigh staet,
Maer morgen al sijn glans verlaet,
Om dat het vanden Hemel wort
Met felle buyen over stort.

Soo gaet het ons wanneer de doot
't Zy rijk of arrem, kleyn oft groot,
't Zy jonk oft out ter aerden staet,
Den mensch ghelijk den blom vergaet.

Het leven dat is anders niet
Ghelijk een schaduw die men siet,
Oft als een rook die met de wijnt
In korten stond tot niet verdwijnt.

Wat

Wat is doch hovaerdy en praght?
 Wat is de rijkdom, en de maght?
 Wat is doch al het werelts goet
 Wanneer de ziel verhuysen moet?

Wat is dan schoonheyt? niet met al
 Mits sy in d'aerde rotten sal,
 Wat is dan alle werelts lust
 Als 't doode vleesch ten grave rust?

Daer 'tkriel gewurmt met ons vereent,
 En knaeut het vleesch tot op 't ghebeent,
 Wat is dan alle aerdsche vreught
 Die ghy ghebruykt hebt domme jeught?

Dit heeft Sufanna wel bedaght
 En daerom nae de deught ghetraght,
 Deughd die de ziel ten leven voed
 Terwijl het lichaem rotten moet.

C H R I S T E L Y C K E

Lucia (door wiens soet ghesicht
Soo meenigh Minnaer wiert ontsticht)
Die maekt hier over een besluyt
Te steken beyd' haer ooghen uyt.

Sy (die een wrede pijn verkiest)
Sy (die haer soet ghesicht verliest)
Geen ooghen langher hebben wouw
Om dat sy niemandt schaden souw.

Euphemia (wiens roode mondt
Soo meenigh Minnaer had ghewondt,
En minnens oorfaek Minnaers gaf)
Sneed selver beyd haer lipjes af.

Anagrisina ('t schoonste beelt
Dat oyt van menschen was gheteelt;
De schoonste Vrouw van lijf en leen)
Die stortte Gode haer ghebeen.

En

En heeft door haer ghebedt begeert
 Dat schoonicheyt mocht zijn verkeert
 En dat sy door mismaekte schijn
 Tot minne niet versoght mocht zijn.

O Iesu ! die op schoonheyt niet,
 Maer op een suyper herte siet,
 Ik bid, mijn hertje tot u trekt
 Op dat het blyve onbevlekt.

O Iesu ! trekt tot u mijn hert
 Op dat het niet verstroyt en wert,
 Ey ! stort doch sulc een hert in my
 Dat onbevlekt voor u ghedy.

CHRISTELYCKE
VERTROOSTINGE

In teghenspoet,

HEt is een onwijs kindt
Dat sijnen Vader haet,
Wanneer hy dat bestraft
Of om sijn boosheyt slaet,
Het is een onwijs kindt
Dat niet en tracht te leven
Nae wetten die hem van
Sijn Vader zijn ghegheven ;
Het is een onwijs kindt,
Dat nae een kindsche gril
Niet nae de reden van
Sijn Vader leven wil ;
O Godt ! als ik bedenck
Al mijn voorlede daghen,
En hoe dat ik my heb
In mijnen tijdt ghedraghen,

Soo vind ik in mijn hert,
Soo vind ik in mijn geest,
Dat ik een onwijs kindt,
O Vader ben gheweest;
Een kindt dat niet en soght
Als kinderlyke saken,
De wellust vander aerd
In tydelijk vermaken;
't Gheselschap vande jeught,
De vrolikhey van dien,
Nae staet heb ik ghetraght,
Nae eer heb ik ghesien,
Op schoonhey vil mijn oogh,
Op rijkdom, mijn behagen,
Ik (als een onwijs kindt)
Soght niet als goede daghen
De weelde was mijn wensch,
Wellust heb ik ghesoght
In ydelhey en vreught
Mijn dagen door ghebroght;

CHRISTELYCKE

In danſſen en gheſpeel
In dertelheydt van leven
Heb ik my meenighmael,
Mijn lieve Godt, begheven.
Waer mede dat ik u
Mijn Schepper, heb miſdaen
Ghelijk een onwijs kindt,
Een quaden wegh ghegaen ;
Ghy (die u liefde toont
In 't ſtraffen mijner daden)
Doet blyken dat ghy my
(Mijn Godt) niet wilt verſmaden ;
Ghy (die mijn miſdoen ſtraft
Als Vader aen u kindt)
Doet blyken uwe liefd',
En dat ghy my bemint ;
Wel aen dan goede Godt !
Hebt ghy om mijne ſonden,
My aen de teghenſpoet
En droefheydt vaſt ghebonden ;

Soo

Soo dat ik niet een uyr
Van al den gantschen dagh
Oft sonder teghenspoet,
Oft droefheyt wesen magh;
U wille moet gheschien,
Dewijl ik uyt het lijden
Kan speuren mijne vreughd,
Kan speuren mijn verblijden,
Mits om mijn sonden ghy
My nae het lichaem slaet,
Op dat de ziel daer door
Ten eeuwigh leven gaet;
U liefde is u straf
Uyt onse sond' ghesproten,
Die straf de sonde wil,
Maer niet de ziel verstiten,
Een Vader die de roe
Niet spaert voor sijne kindt
Doet blyken dat hy 't liefst
En metter herten mindt.

O Vader!

CHRISTELYCKE

O Vader ! goede Godt !
 Die ons door druk en lijden
 Wilt voeren inde vreught
 Van 't Hemelsche verblyden ;
 O Vader ! goede Godt !
 Die door de teghenspoet
 Een Christelijke ziel
 Ten Hemel varen doet,
 Gund my ghenadigh Godt !
 Dat ik naer u behaghen
 Gheduldelyk my magh
 In al mijn lijden draghen ;
 't Zy dat ghy my besoeckt
 Met onghemak of pijn,
 't Zy dat ik langhen tijdt
 Moght in een siekte zijn,
 Het zy dat ik veracht
 Moght leven op der aerde,
 Het zy my eenigh last
 Van teghenheydt beswaerde ;

Het zy dat ik verlies
De naesten van mijn bloet,
Het zy dat ik verlies
Mijn welvaert en mijn goet,
Het zy dat u ghelieft
Met armoed my te drucken,
Het zy dat ik verval
In duyfent onghelucken ;
Het zy dat my de Nijt
Aen alle kanten quelt,
Het zy dat ghy my, Godt !
In al dit lijden stelt :
Soo wil ik my met Job
Tot u, mijn Schepper, keeren,
En met dien Godes vriend
Gheduldigh lyden leeren ;
En looven uwen naem
Van wien my alles quam,
Ghebenedijt moet zyn
Dien Godt die gaf en nam.

CHRISTELYCKE

't Is maer een korten tijdt
Dat wy op aerden leven,
En oft ons het gheluk
Die gunst al wilde gheven
Dat wy in overvloet
Van welluft en gheneught
Ghestadigh mochten zijn
In alle werelts vreught,
Iae swemmen in vermaek
Van rijkdom, ende weelde,
Ghebruyken al de lust
Die oyt de werelt deelde,
Wat waer 't ô! Christen ziel?
Het wort ons recht gheleert,
Wanneermen maer het oogh
Op ons Voorfaten keert;
Hoe meenigh Conink heeft
Des werelts throon beseten,
En nae een korten tijdt
Sy zijn der uyt ghesmeten?

Waer

Waer is dien grooten Helt
Die al de werelt dwongh ?
En die de Monarchi
Van Persien besprongh ?
'k Segh Alexander, die
Met wonderlijke daden
De eer des werelts heeft
Op sijnen kruyn gheladen ;
Die al de werelt won,
En loffelijk besat,
Waer is hy, en sijn eer,
Waer is nu al sijn schat ?
Waer salmen Cræsus nu
Met al sijn rijkdom vinden ?
Waer Sampson, die de kragt
Der Leeuwen kost verslinden ?
Waer Absalon, die was
In schoonheyt soo vermaert ?
Waer nu de schoonste vrouw
In Grieken-landt ghebaert ?

Waer

C H R I S T E L Y C K E

Waer is nu Salomon
 De wijste aller wijzen ?
 Was niet sijn vleesch een aes
 Om wurmen mé te spijsen ?
 En waer is Cræsus nu
 Den alderrijksten Man ?
 Waer Hector den Troyaen ?
 De tijdt die wijst ons an
 Dat sy al t'samen zijn
 Gheworden doodes slaven,
 En nae een korten tijdt
 Ghestorven en begraven :
 Wie heefter hondert jaer
 Of noch een weynigh meer,
 Ghebruykt sijn heerlikheydt,
 In staet, in praght, in eer :
 Wie heefter hondert jaer
 Sijn wellust hier ghenoten ?
 Wie was nae hondert jaer
 De ooghen niet ghesloten ?

Wie

Waer is dien grooten Helt
Die al de werelt dwongh ?
En die de Monarchi
Van Perſien beſprongh ?
'k Segh Alexander, die
Met wonderlijke daden
De eer des werelts heeft
Op ſijnen kruyn gheladen ;
Die al de werelt won,
En loffelijk beſat,
Waer is hy, en ſijn eer,
Waer is nu al ſijn ſchat?
Waer ſalmen Cræſus nu
Met al ſijn rijkdom vinden ?
Waer Sampſon, die de kragt
Der Leeuwen koſt verſlinden ?
Waer Abſalon, die was
In ſchoonheyt ſoo vermaert ?
Waer nu de ſchoonſte vrouw
In Grieken-landt ghebaert ?

Waer

C H R I S T E L Y C K E

Den eenen was in weeld
 En wellust t'allen tijen ;
 Den ander was in noot,
 In droefheyten in lijnen :
 Den eenen was altijd
 Bedoven inde lust ;
 Den ander sonder vreughd,
 En ester sonder rust ;
 Den een in overdaed
 Heeft alle lust ghenooten,
 Den ander in sijn noot
 Die is van hem verstootten ;
 Den eenen had sijn wil,
 Den ander had verdriet ;
 Doch nae een korten tijdt
 Hun leven raekt te niet :
 Den armen Lazarus,
 Gheduldelijk gheleden,
 Nae dat hy sijne strijdt
 Op aerden had ghestreden ;

Nae

Wie was hier hondert jaer,
Het zy hoe rijk of groot,
Die niet en is gheraect
Van 't leven tot de doodt?
Eylaes! een korten tijdt
Een korten tijdt van jaren,
Het lichaem is verhuyst
De ziel van hier ghevaren,
Daer heeft een rijken Man,
Opaerden eens gheweest,
En ook een Lazarus
Ghelijkmen daer van leeft;
Den een die had sijn lust,
Den ander mostse derven,
Den een had al sijn wensch
Den ander die most swerven,
Den eenen was een Heer
Van rijkdom ende schar,
Den ander was een slaef
Die om sijn nootdruft badt,

F

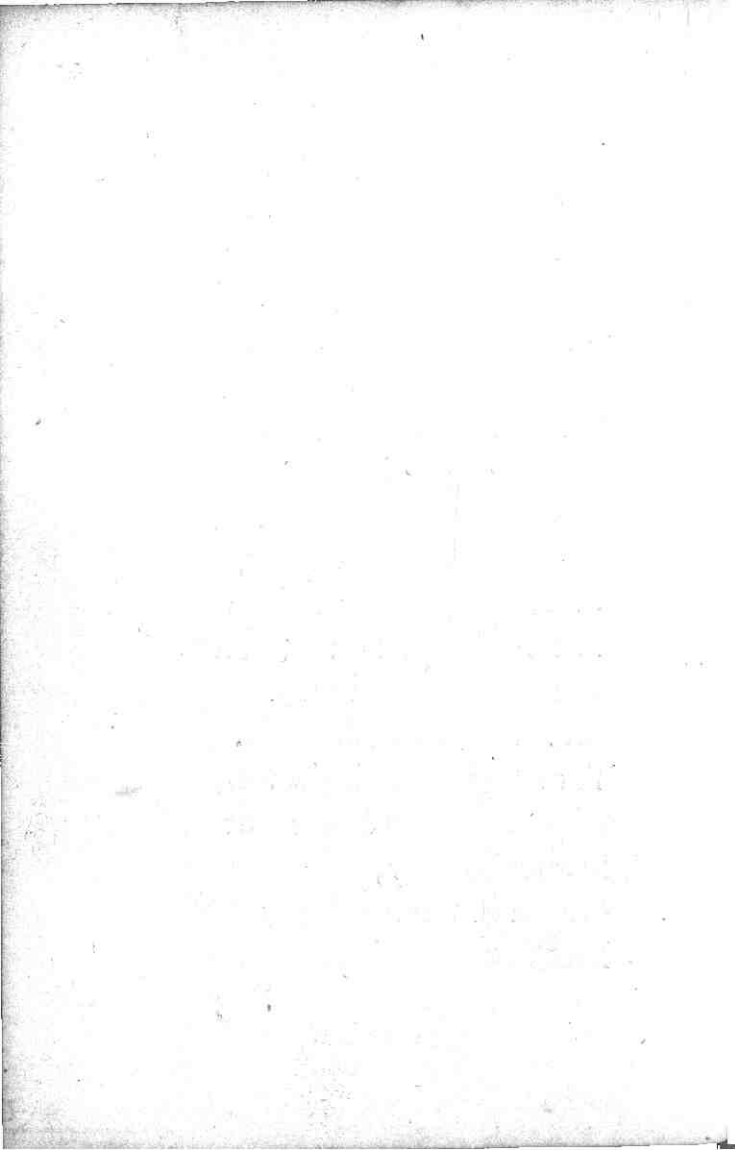
Den

C H R I S T E L Y C K E

Hoe grooten onderfcheyt
 Is tuffchen d'een en d'ander,
 Hoe veel verfcheelden ook
 Hun leven van malkander ;
 Hoe ongelijk heeft d'een
 By d'ander figh ghetoont,
 Hoe ongelijk wort d'een
 By d'ander ook beloont :
 Al die om Christi Naem
 Gheduldelijken lijden
 Die fullen, seght den Heer,
 Met Christo ook verblijden ;
 De liefste vrienden Godts
 Die hebben al gheleen,
 En Christus heeft ons zelfs
 In lijden voor ghetreen ,
 O ! zaligh is hy die
 Met Christo hier wil lijn,
 Want wie met Christo lijt
 In Christo fal verblyen :

O armen

Nae dat hy pijn en smert
Aen 't lichaem had besoght,
Nae dat hy met ghedult
Sijn lijden had volbroght,
Nae dat hy was gheraect
Ten eynde van sijn daghen,
Is hy van d'Engelen
Ten Hemel op ghedraghen,
En sit in Abrams schoot,
Voor alle sijn verdriet,
Daer hy een Hemels troost
Voor sijne pijn gheniet,
Den rijken vrek eylaes!
Voor sijn ghenoten lusten,
Moet in een solfer graf
Van helsche vlammen rusten,
Wiens eyndeloose brandt
Met drooght sijn tonghe plaeght
En inder eeuwigheydt
Sijn hert en ziele knaeght,

*Hoe sullen wy singhen den Lof-sangh des Heeren in een vremde
landouwe? Psalm 138.*

F 4.

Geen

C H R I S T E L Y C K E

GEen soet gefang noch spel van snarē
 Geen werelts vreugt, noch eenig liet,
 Noch al watmen ter werelt fiet
 En kan versoeten mijn beswaren,
 En kan vertroosten mijn ghemoet
 Het zy wat vreughde datmen doet.

Wat vreugde kan dat hert verwerven,
 Dat herte, dat ghekluyftert leyt
 En yder uyr op uyr verbeyt
 Het Vonnis, om te moeten sterven,
 Eylaes! hoe kender vreughde zijn
 Voor een die leeft in sulke pijn?

Nochtans wil my Gods aenspraek leren
 Dat wel een sondigh droef ghemoet
 Door zangh, oft spelen wert versoet,
 Als het geschiet tot Godes eere,
 Soo kanmen door een Goddelijk liedt
 Sijn vreughde scheppen in verdriet.

Schoon

Schoon, ik als balling hier moet swervé
Hier op der aerde, daer niet is
Dan een verwoeste wildernis,
Daer ik mijn vaderlandt moet derven,
Jae, leven in verdriet en pijn
Soo langh ik hier sal moeten zijn.

Dewijl ik hier in vreemde landen
Van alle vreughde ben berooft,
Alwaer ik mijn bedroefde hoofd
Soo vaek doe rusten op mijn handen
Mits ik soo vol van droefheyt ben
Dat my geen vreughde troosten ken.

Ik, die hier vrent in dees landsdouwe,
Niet anders sie, niet anders speur,
Als droeve fughten, en ghetreur:
Ik, die hier anders niet aenschouwe
Als vreemde lusten tot de sond
In wildernis van quade grond.

C H R I S T E L Y C K E

Een gront vol sonden en ghebreken,
 Een gront die niet als doorens draeght
 Waer door de ziele wort gheplaeght,
 'k Segh doorens die de ziele steken,
 Soo datter niet als droeve smert
 In d'aerdsche gront gevonden wert.

Dies schijnt Gods geest in my te spreken,
 Bedroefde ziel ! hou doch voor vast
 Dat droefheys grootste overlast
 Door zangh, of spelen kan verbreken
 Dies mijne geest mijn zieltje dwinght
 Dat het een vrolik lietjen singht,

't Is waer als ik my wel bedenke,
 De vreughd verquikt een droef gemoet,
 De vrolikheyt de smert versoet;
 De vrolikheyt ken droefheyt krenke,
 Het hert (by nae in rouw versmoort)
 Verquikt, als 't spel en singen hoort.

Den

Den bootsgefel, die Thetis vlieten
Bewandelt in het holle fchip,
En tuffchen rotz, en tuffchen klip,
Eer hy de haven fal ghenieten,
Soo menighmael een deuntje finght
Terwijl het fchip de Zee door dringht.

Den Herder, die aen groene heyden,
Oft in de boffchen Schaepjens drijft,
Alwaer hy dikmael fitten blijft
Terwijl fijn lammertjens gaen weyden,
Hy hier een geestigh lietjen queelt,
Oft daer een vrolik deuntjen speelt.

Den trouwen waeker op den tooren,
Oft diemen 't fnaghts op fchilt-wagt fiet
Die fal fomwijl een vrolik liet
In dees fijn moeyten laten hooren,
Op dat fijn moeylijkheyte by nacht
Met vrolikheyte wort door ghebraght.

Voor

C.H R I S T E L Y C K E

Voor my, ik kan geen oordeel stryken
 Dat desen eenighsints misdoen
 Die haer verdriet met vreughde voen;
 Maer wat sal ik voor vreugd doen blyken?
 Mijn stemme niet gewent dan rouw,
 Door 't fughten van haer droeve vrouw.

Wat wil ik doch mijn vingers quellen,
 Dat sy de snaertjes van mijn luyt
 Een soete vreughd doen schat'ren uyt,
 Wat wil ik my tot spelen stellen?
 Waer toe met geestelijke dwangh
 De ziel ghebeen tot spel en zangh?

Daer ik soo langh hier heb gheseten
 Als in een boeyen, daer mijn jeught
 Is afghestorven alle vreughd;
 Daer my het spelen is vergheten,
 Daer my de droefheyte plagh te slaen
 En my het singen is vergaen.

Hoe wel ik dikmael mijn ghedaghten
Door perssingh van een droef gewelt
Tot sangh oft spelen heb ghestelt,
Vond ik, eylaes! my sonder kraghten,
Want stem en vingers waren stram,
Als ik tot spel oft singhen quam.

De Sangh-Goddinnen alle negen
(In 't midden van mijn hooghste pijn)
En wilden my niet dienstigh zijn;
Maer vielen my alt'samen teghen,
Ghebruykt ik snaer, ghebruykte ik stem
Noch spel noch zangh en hadde klem.

Al wat ik deede was verlooren,
Mijn handelingh was heel te niet
Soo dat ik nauwelijcx een liet
Van stem, oft luyt kost laten hooren,
Maer nu ik grijp mijn luyt vveer an,
En sie oft ikse toetsen kan.

O doode

C H R I S T E L Y C K E

O doode snaertjes ! sचेpt een leven
 En voegh u nae de maet en wet
 Die u mijn teere vinghers set :
 Ey ! wilt een soet vermaken gheven
 Nu ik beziel mijn doode luyt
 Stort sy een soete wellust uyt.

Die wellust kan my niet vermaken ;
 Wegh wegh met sangh en met ghespel,
 Nae and're vreughde ik my stel,
 En voegh mijn ziel tot hoogher saken,
 Geen vreughde my vermaken ken
 Soo langh ik hier als ballingh ben.

Hoe soud' ik my tot vreugh begheven,
 Daer ik tot mijne straf ontfingh,
 Dat ik hier als een vreemdelingh
 Moet voor een wijl in ballingh leven,
 Tot nat de doodt mijn droefheyt sचेyt
 En my nae 't ander leven leyt.

Indien

Indien Amphions gheeft ghedreven
 Weer in zijn eerste woonplaets quam,
 En zijn voorgaende wesen nam;
 Hy soud sich niet meer gaen begeven
 Met spel aen Zee, oft in het groen
 Noch rotz, noch bergen danffen doen.

Orpheus (Euridice ontnomen)
 Vervalt in sulck een droeve schrik,
 Dat hy niet eenen ooghenblik
 Can weder tot zijn spelen komen;
 Niet eens hy weer zijn herpe sloegh,
 Mits hem de schrik de ziel uyt joegh.

*Geen overelts spel, geen aerdsche vreughe
 Myn meer vermaekt, oft meer verheughe,
 Als ik bedenk de korte tijdt
 Als ik bedenk de droeve strijt,
 Die ons de snode overelt geeft
 Waer inmen maer als ballingh leeft.*

CHRISTELYCKE

*Soo vind ik daer gheen soeter lust
Als dat het hert in Christo rust,
Mijn hert in Christi liefde brandt
Ensoekt het eeuwigh Vaderlandt.*

Ontfermt

Ontfermt u mijnder, Godt, nae u groote barmhertigheydt,
Psalm 50,

G

Hoe

CHRISTELYCKE

HOe vaek heeft my het vleesch
 Ghelokt tot vuyle sonden,
 Hoe vaek heeft my de lust
 Aen quaet doens wil ghebonden;
 Hoe vaek heeft hovaerdy
 Mijn reyne ziel besmet,
 Hoe vaek heb ik mijn hert
 Op ydelheydt gheset,
 Hoe vaek heb ik ghepleeght
 Wellustigheyt van leven,
 Hoe vaek heb ik mijn jeught
 Tot 's werelts vreughd begheven;
 Hoe vaek heb ik mijn lust
 In overdaet ghesoght,
 In alle ydelheyd
 Mijn dagen door ghebroght :
 Hoe vaek heb ik ghedoolt
 In tijdelijk vermaken,
 Hoe meenighmael gheholt
 In goddeloose faken !

Hoe

Hoe vaek heb ik mijn jeught
Aen 's werelts vreughd verlient,
De werelt en het vleesch
Met al mijn hert ghedient ;
Hoe vaek heb ik mijn oogh
Op staet en praght gheslagen,
Hoe heb ik in wellust
Ghesoght mijn welbehagen :
Hoe heb ik mijn begeert
Door rijckdoms maght ghepeyt,
Hoe meenigh mensch heb ik
Gelokt tot ydelheyt;
Hoe vaek heb ik mijn vreught
Ghesoght in praght van kleden,
Hoe vaek heb ik de sond
Ghedient met al mijn leden:
Hoe vaek heb ik gheweest
In 't midden vande jeught
In danffen en ghespel,
In alle werelts vreught;

CHRISTELYCKE

Maer als ik over denk
Dit mijn voorgaende leven,
(Waer toe dat ik my heb
Soo mee nigh mael begheven)
Soo vind ik in 't ghemoet
Door een beweeghde gheest,
Dat al die werelts vreughd
Maerydel is gheweest :
De daghen die mijn jeught
Als blyde daghen schenen,
Die zijn ghelyk een rook
Verstoven en verdwenen :
Dies keer ik my tot Godt
En schaf de werelt af,
Wiens wellust bitter is,
Schoon sy my vreughde gaf.
Tot Godt keer ik mijn ziel
En al mijn gantsche leden,
Ontfermt u mynder, Godt !
Naer u barmhertigheden :

Ont-

Ontfermt u mijns die niet
Des fondaers doot begheert,
Wanneer hy sigh, ô Godt !
Van sijne sonden keert,
O Godt ! ontfermt u mijns,
Die met befmette ziele,
Voor uwe Majesteit,
Ootmoedigh neder kniele,
Berouw, ô Heer ! mijn hert
In droeve tranen drenkt
De sonden mijner jeught,
O Godt ! doch niet ghedenkt,
O Godt ! die door 't ghetraen,
En 't bitterlijke wene,
Ghenadigh zijt gheweest
Marie Maghdalene :
Heb ik wel eer door lust
In sonden my misgaen
Nu sal ik, met Godts hulp,
De sonden teghen staen,

C H R I S T E L Y C K E

Ach ! heb ik schult ghemaect,
 Mijn God ik false boeten
 Ik buygh ter aerden neer,
 En stort my voor u voeten,
 En offer u een ziel,
 Een ziel die sught en schreyt,
 Een ziel die vol berouw,
 En vol leetwesen leyt,
 Een ziel, die u wel eer
 Vertoorent heeft door sonden,
 Een ziel die hulpe soekt
 Voor doodelijke wonden ;
 Toont u ghenadigheyt
 Aen my die schuldigh ben,
 En niet meer als berouw
 U Godtheyt gheven ken ;
 Berouw is u ghenoegh
 Tot hulpe mijner smerte,
 Wanneer het voort komt, Heer,
 Uyt een ghemorsselt herte.

Hoe

Hoe veel mijn schulden zijn
Ghy scheltse alles quijt
Wanneer het sondigh hert
Sijn sonden recht belijt,
Hoe veel de sonden zijn
Die yemandt heeft bedreven,
Ghy witsse door berouw,
Den sondaer weer vergheven,
Berouw, ik segh berouw
In 't sondighe ghemoet
Wascht onse sonden af
Door Christi dierbaer bloet,
Laet uwen Enghel my,
Mijn goede Godt! gheleyden,
Ter plaetse daer ik magh
Mijn hertje gaen bereyden,
Tot boete en berouw,
En daer ik neder kniel,
Magh met een Hemels broot
Versadighen mijn ziel,

C H R I S T E L Y C K E

Dat broodt, dat Hemels broodt
Dat Christus heeft ghegheven,
Dat broodt dat onse ziel
In eeuwigheydt doet leven:
Dat broodt, dat Hemels broot
Dat uyt den Hemel daelt,
Waer uyt dat onse ziel
Het eeuwich leven haelt.

M O R G E N G E B E D T.

O Godt! ô eeuwich licht
Wiens Goddelijke waerde
De duyfterheydt des nachts
Verdrijft van deser aerde,
O Godt! ô eeuwich Godt!
Die eeuwich zijt en blijft,
O Godt! die door het light
De duyfternis verdrijft,

O Godt!

O Godt! ô eeuwigh Godt!
Voor wien ik neder kniele,
Verdrijft doch uyt mijn hert
De duysternis der ziele,
Op dat ik niet ontslaep
In onverfiene doot
Op dat ghy om de sond
Mijn ziele niet verstoot,
Ghelijk ghy door u Son
Het aerdrijk doet verlichten,
Ghelijk ghy door u Son
De duysternis doet swichten:
Soo laet ook in mijn hert
Op gaen een klaren dagh
In welcke dat ik u,
Mijn Godt zenschouwen magh,
Op dat ik desen dagh
My in u dienst magh draghen
Veel beter als ik deed
Al mijn voorlede daghen;

C H R I S T E L Y C K E

De Son die heeft, ô Heer!
 Gheloopen al de nacht,
 En soo (op u Ghebodt)
 Sijn snelle reys volbraght:
 De Engeltjens al t'saem
 Met Hemels soete tonghen,
 Die hebben al den nacht
 U heyligh lof ghesonghen;
 Ik ben alleenigh traegh,
 Maer druk de traegheyt neer,
 En hef mijn lichaem op
 Om u te dienen, Heer!
 Ghelijkerwijs ik nu
 Ben uyt mijn bed' gheresen,
 Soo laet ook nae mijn doodt
 Eens mijn verrijfingh wesen,
 Ghelijk ik uyt mijn rust
 Ben heden op ghestaen,
 't Lichamelijke kleet
 Heb aen mijn lijf ghedaen,

Dat

Dat ik soo op magh staen,
O Heer ! ten laetsten daghen,
Verrijsen uyt het graf,
Een kleet van glory draghen:
Daer ik u eeuwigh licht,
In eyndeloosen dagh
O Godt! ter zaligheydt
Met u aenschouwen magh.

AVONT GEBEDT.

DEn dagh die is voor by
O Heer ! de nacht komt aen,
Vergheeft my al het gheen
Waer in ik heb misdaen ;
Vergheeft het my, ô ! Heer
Dat ik in soo veel sonden
Op desen dagh, eylaes !
Mijn ziele heb ghevonden,

Dat

CHRISTELYCKE

Dat ik u desen dagh,
Soo qualik heb ghe-eert,
Soo weynigh goets ghedaen,
Soo veele quaets begeert ;
Soo veele deughd versuymt,
Soo traegh in goede werken,
En sonder (lieve Godt)
Mijn sonden aen te merken ;
Die my nu wijzen aen
Dat ik mijn schult beken,
En hoe veer dat ik Heer !
Aen u verbonden ben ;
Ik die de gantschen dagh
De loop van mijne leven,
Soo weynigh heb ten dienst
Van mijnen Godt begheven,
Ik, die de gantschen dagh
Ten eynden heb ghebraght ;
Soo luttel, goede Godt !
Op u gheboon ghedaght.

Ik weet daer saleen dagh
Verschijnen voor mijn ooghens
Een dagh aen welke noyt
Den nacht sal volghen moghen ?
Den dagh des eeuwighheys
Die eeuwigh klaer sal staen,
Een dagh, daer nimmermeer
De Son sal onder gaen ;
Tot rust hebt ghy, ô Godt !
Den nacht voor ons gheschapen,
Om 't swacke vleesch te voen
In lust van rustigh slapen ;
Maer als ik gae te bed,
En 't lichaem slapen lust
Soo bid ik (goede Godt)
Geef my inwendigh rust ;
Laet doch inwendigh zijn
Een stille rust bevonden,
Dat is vergiffenis
O Heer ! van al mijn sonden ;

Dat

CHRISTELYCKE

Dat ik niet slapen gae
Met een besmet ghemoet,
Maer onbeswaert van 't gheen
De ziele hinder doet ;
O Heere ! neem van my
Swaermoedicheydt der dromen,
Die dikmaels inde naght
De sinnen over komen ;
Op dat ik desen naght
Tot aenden naesten dagh,
In u, mijn lieve Godt !
Gherustigh rusten magh ;
Ghelijk ik in mijn bed
Nu ruste mijne lede,
Dat ik soo in het graf
Magh rusten, Heer ! in vrede ;
Wanneer het levens glas
Verloopen is in mijn,
En dat mijns levens eynd
Heer ! sal ghekomen zijn ;

De slaep die is ghelijk
Als dood, en sonder leven,
Het bed ghelijk een graf
Waer in wy ons begheven;
O Heer ! wanneer den dagh
Des levens is voor by,
En alle lichaems kraght
Verstorven is in my;
En dat de duyfternis
Des doodts my fal bevanghen,
De ziele naer om hoogh,
't Lichaem nae d'aerde pranghen,
Zijt ghy dan, Heer ! mijn light
In alle duyfternis,
Wanneer de ziel ontbloot
Van 't aerdsche lichaem is :
In alle krankheydt wilt
My uwe sterkte gheven,
En ghy, mijn goede Godt !
Zijt inde doodt mijn leven,

CHRISTELYCKE

Op dat nae desen nacht
My eens dien klaren dagh,
Den dagh des eeuwigheyt,
O Heer ! verschijnen magh,
Dien dach die my met u
Ten Hemel doet versamen
Beschijnen met het licht
Van Godes klaerheydt, AMEN.

STEM-

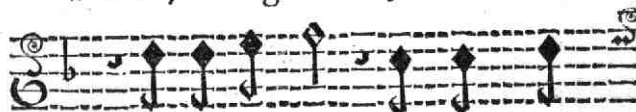
STEMME:

Mijn troost mijn hert.

O dwafen mensch, ghy die u lust en

wensch, Ia u gemoedt, In lusten voedt,

De sonden doet, En schijnt op

het geloof te staē, Christus heeft het al vol-

daē, Geen quaet, en schaet, Dies gy de
H sonde

CHRISTELYCKE

sonde zjzt ten dienste na de wet, Niet

u van God dē Heer, Maer vā u quaed be-

geer

U voor geset.

I I.

Mijn Godt laet mijn
 Van dat gheslaght niet zjzn,
 Maer van die gheen,
 Die in ghebeen
 Haer tijdt besteen
 Met vasten en met ware boedt,
 Uyt een oprecht en reyn ghemoet,
 Wiens geest,, dat vreeft

De

De straf, waer mé dat ghy,
O Godt ! den sondaer dreyght,
Laet het gheloof in mijn,
Tot goede werken zijn
O Heer ! gheneyght.

I I I.

Die boom is goet
Die bloeyt en vrugten voedt,
Die boom die leeft
Die bladers heeft,
En vrugten gheeft
Dit is een Sinne-beelt aen mijn
Hoedanigh het gheloof moet zijn;
Dies ik, mijn schik
In mijn gheloof tot vrugten
Van Godtzaligheydt,
Die in des Hemels vreught,
(Door oeffeningh van deught)
De ziele leydt.

CHRISTELYCKE

STEMME:

Si vous ne vouleez me geurir.

I.

O Wat is doch des werelts lust ?
't Is ydelheydt der ydelheden ;
Offer van ghebeden
Baerd een soeter rust ;
Hoe soet dat 's werelts vreughde schijnt
Sy is de rook gelijk , die haest verdwijnt,
Ach ! als men 't wel in fiet,
Al 's werelts lust is niet.

II.

Wat ist in 't bloeyen vande jeught
Te plegen aen verliefde sinnen
Geyle lust in 't minnen,
Met een werelts vreught ?

Ach !

Ach ! 't is wat soet met gal gemenght,
Eé soet dat niet dan bitter met sich brengt
Een wellust voor het hert
Die vaek de ziele smert.

I I I.

Van al het geen de werelt heeft
En isser niet soo vasten vreughde,
Als ons wel de deughde
Nae de ziele gheeft ;
Geen staet op aerden is soo soet,
Als wel die suyverheyt in Maegde voet,
Als 't suyver in ghebeen
Met Godt komt over een.

I V.

O ! die de werelt recht versmaet
En met een ongheveynst behaghen

C H R I S T E L Y C K E

't Hert aen Godt kan dragen
In de Maeghden staet
En die in vasten en ghebeen
Haer reynheyt God ten offer kan besteen
Speurt aen de ziel wat soet
Dat fulk een leven voet.

S T E M M E :

O! Kersnacht schoonder, &c.

WIl yemandt offer van gebeden
Ter zaligheyt aen Godt besteden?
'tIs noodigh dat hy sich bereyt,
Sich selven wel te leeren kennen,
Om die ghewoonte te ontwennen
Die hem van 't reghte bidden leyt.

Den

I I.

Den mensch (gewoon sijn lust te makē
 In lust van tijdelijke saken)
 Soo veer in sijne lusten malt,
 Soo dat hy sich vervremt van reden,
 En door die quae ghewoonlijkheden
 Tot in nootwendigheyt vervalt.

I I I.

Nootwendigheyt in aerdsche lusten
 Belet de ziel in Godt te rusten,
 Dies moet gewoonte aen d'een zy,
 Wie Godt met bidden wil verwecken,
 Die moet het hert de lust onttrecken
 Van alle lichaems leckerny.

I V.

Het vleesch moet vasten ende waken,
 't Ghebedt dat moetmen vleugels maken

C H R I S T E L Y C K E

Waer mé dat het ten Hemel vlieght,
 't Is niet ghenoech den Heer gebeden,
 't Ghebedt ver-eyfcht bequame leden;
 Wie niet wel bidt fijn ziel bedrieght.

V.

Alfoo het vaften is van noode,
 Behaeght ook Aelemoes aen Gode,
 Waer door de ziele wort bekroont;
 Godt feyt (gelijkmen vind befchreven)
Het minft in mijnen naem ghegheven,
Sal ik niet laten ongheloont.

V I.

Godt fal figh over die ontfermen,
 Die milt en gunftigh is tot d' Armen,
 En deelt van 't weynigh dat hy heeft,
 Jae zaeligh is foodanigh leven
 't Geen weynigh is van Godt ghegeven,
 En nochtans van fijn weynigh geeft.

Wereltsche wellusten, Stricken der zielen.

S T E M M E :

Rosemond die lagh ghedoken, &c.

MAghmen niet te recht gelyken
 Dese werelt by een val ?
 Werelt, die aen ons doet blyken
 Dat hy ons bedriegen sal,
 Werelt ! ghy lokt mijn ghemoet
 Als de val het Muysjen doet.

I I.

Satan (om de ziel te vanghen)
 Heeft het lok-aes van sijn vreught,
 In des werelts val ghehangen
 Tot bekoringh voor mijn jeught ;
 En hy lokt my met dat soet
 Als de val het Muysjen doet.

H 5

't Muys-

I I I.

't Muysjen (inde val ghetoghen
 Door de graeghte tot het aes)
 Voelt sich onversiens bedrogen,
 En 't beklaght sijn lust helaes!
 En het vind sich heel bedroeft
 Om een weynigh, nau gheproeft.

I V.

Rijkdom, wellust, werelts eere,
 Staet-zught, praght, en hovaerdy,
 Daer beneffens te begeere
 Wellust, weelde, leckerny,
 't Is maer voor een korten tijdt
 Daer de ziel soo langh om lijdt.

V.

Eermen 't aes begint te proeven,
 Valt de val van 't leven toe,

En

En de ziel raekt in bedroeven
 Want men leeft men weet niet hoe,
 Heden is men rijk en groot
 Morgen leyt het lichaem doot.

Vereltsche bedrieglijkheden.

STEMME :

Hoe leg ik hier in dees ellende.

O Werelt ! werelt ! die mijn sinnen,
 Soo meenighmael hebt aen geport
 U ydelheden te beminnen,
 Mijn hert u wellust in ghestort;
 U soetigheydt ghestelt voor ooghen,
 Waer door dat ghy my hebt bedrogen.
 De

C H R I S T E L Y C K E

De hovaerdy, en weligh leven,
 Ghelangh, gespel, en aerdsche vreught,
 Hebt ghy, ô werelt! my gegeven,
 In 't bloeyen van mijn jonge jeught:
 Hoe lokten ghy de lust mijns sinne
 Tot lusten van de soete minne?

Hoe soght ghy, werelt, mijn te trecken
 Tot al het geen dat werelts hiet;
 Mijn ooghen quaemt ghy overdecken,
 Ik als verblint, en kost u niet:
 Mijn hert bleef aen u lusten hangen,
 Ghelijk een visch door 't aes ghevangen.

Hoe pleegh ik mijne jeught te cieren,
 Soo dat ik als een Aertsch Goddin,
 Gingh moedigh over strate swieren,
 De praght dat was mijn lust en sin,
 Mijn vreugd bestond in pronk van kleren
 Om al de werelt te braveren.

Ik

Ik liet mijn hayre lokjes hangen,
Gekrult, geçiert, met Goud, en Zy,
Al speeland op mijn bloofde wangen,
Uyt enkel luft van hovaerdy;
Mijn meefte vreughde neffens defen,
Was altijd by de jeught te wesen.

Een werelts Liedt van min te fingen,
Dat was mijn vreughde dien ik foght,
Ik heb met danffen en met springen
Mijn jonge dagen door ghebroght,
En alle ydelheydt bedreven,
Die oyt de werelt weet te gheven.

Ach! ach! als ik dit overdenke,
Ik die nu legh in fware pijn,
En voel mijns levens krachten krenke
Helacy! foo verfoey ik mijn
Dat ik hier toe mijn jeughd verliende
En foo de fnoode werelt diende.

Met

CHRISTELYCKE

Met recht magh ik nu wel bewenen
De werelt dien ik heb gheproeft ;
Wiens vreugden zijn als stof verdwenen
Het geen my nu de ziel bedroeft,
Wist yemandt dit verdriet te vooren,
Geen werelt sou hem meer bekoren.

STAET der MAEGHDEN

LOFFELYK.

Ende kan gesongen worden op de voys :

O Salutaris hostia.

GEluckigh acht ik sulck een Maeght,
Die 't werelts wallight, en mishaeft,
Die niet meer met de werelt popt,
Maer 't werelts als met voeten schopt.

Be-

Befie, befie de werelt wel,
't En is maer enkel poppen spel
Het geen de snode werelt heeft
Voor die, die nae de werelt leeft.

(mindr,

Den mensch, wiens hert het werelts
Die is ghelijkerwijs een kindt
Dat al fijn luft en vreughden voet,
Op kinder-fpel, en poppe goet.

Niet langer heeft de domme jeught,
In 't poppe spel hun foetste vreught,
Niet langher fietmen dat een kindt
De luft van 't kinder-fpel bemint.

Niet langher, fietmen dat het hert
Tot kinder-fpel gedreven wert,
Niet langer mint het kinder vreught
Als duurt de kindsheydt van de jeught.

Het

C H R I S T E L Y C K E

Het kindt gebruykt sijn kintsche tijt :
Maer ach ! het maekt sijn eenmael quijt
De lusten van het kindsche hert,
Wanneer het out en wijser wert.

Een Maeght die in haer jonge jeught
Verlaet de werelt, en sijn vreught ;
Een Maeght die nae het eeuwigh fiet,
Speelt langher met de werelt niet.

De werelt, die veel herten voet
In lust tot gelt, en werelts goet,
In staet, in praght, in hovaerdy,
Stelt sy, om 't eeuwigh aen een zy.

Het eeuwigh acht sy meerder waerd
Als al de vreughde vander aerd,
Sy laet het aerdsch, om 't Hemels gaen
En neemt het sleghst om beter aen.

De werelt looft en prijft dien mensch,
Die inde werelt heeft fijn wensch,
En die gheftadigh woelt en wroet,
Om 's werelts fchat, en ydel goet.

De werelt fulke menschen eert,
Die nae de lust van hun begeert
Gebruyken weeld, en werelts praght,
By Gode niet met al ghe-aght.

De werelt looft alleen die geen
Die als een Godt wort aen ghebeen:
En die maer voor een korten tijdt,
Sijn aerdschen vyandt over strijdt.

De werelt looft dien mensch op aerdt,
Die hier veel gelt en goet vergaert;
De werelt looft en eert dien man,
Die steden over winnen kan.

I

Maer

C H R I S T E L Y C K E

Maer ach! wanneer men 'twel besiet,
 't Is veel, maer nochtans isset niet,
 By 't gene dat een Maget doet,
 Wiens lof ik hooger trecken moet.

Een Maeght, die voor een korten tijt,
 Om eeuwich lof en vreughde strijt,
 Een Maeght die door de deught verwint
 Al watmen inde werelt vint.

Een Krijghshelt voert alleen 'tgeweer,
 Om ydel lof van werelts eer,
 Dat hy op aerden voerd een strijt,
 Dat is om lof van korten tijdt.

Dat is, om dat hem staet-sught drijft,
 En werelts eer op 't hooghste stijft,
 Om faem van adel, gelt en goet
 Is al sijn strijden dat hy doet.

Ey!

Ey! sie wat grooten onderscheyt
Dat tusschen d'een en d'ander leyt,
Den eene tracht nae werelts eer,
Den ander smijtsse los ter neer,

Den een mint staet-sught, eer en goet,
Den ander schoptsse met de voet,
En om te komen tot het lest,
De vrage is, wie tracht nae 't best?

Die 'taerdsch bemint, dat haest vergaet,
Of die bemint dat eeuwigh staet?
Als ik mijn oordeel seggen sal,
De Maeght heeft verr' het best van al.

Lof zy u Maeghden, die 't gemoet,
In suyverheyten deughden voet,
Niet door bedwangh van eenigh Wet,
U teere jaren voor-gheset.

C H R I S T E L Y C K E

Niet dat u sullicx werdt gheboon
Van hem, die is een Godt der Goon,
Niet dat u eenigh mensch dat raet,
Maer om dat ghy de werelt haet.

De werelt haet, om Hemelsch vreugt,
En 't fuyver mint uyt lust van deught,
En 't aerdsch verstoet om 't eeuwig goet,
Dat vrughten baert in 't reyn ghemoet.

Want al watmen ter werelt fiet,
Dat gaet ook met het vleesch te niet,
Maer watmen nae de ziele mindt
Zijn schatten die men eeuwich vindt.

Geluckigh ! die haer jonghe leen,
In zuyverheydt Godt wil besteen ;
En om geen saeken, 't aerdsch verfaekt,
Als dat de ziel nae 't Hemelsch haekt.

O ! daer-

O! daermen soo het leven leyt
Om 't Hemelsch van het werelts scheidt,
Daer vindmen vreughde in 't ghemoet,
Vreughd, die de ziel in wellust voet.

Geluckigh die soo zaligh strijdt,
De werelt, als haer vyandt mijdt,
En aen de werelt niet en geeft
't Geen God voor hem geschapen heeft.

Dat is de ziel, dat is de jeught,
Die Godt begeert in ware deught.
O! teere Maeghden, reyn gheslaght,
Die 't werelts (om de ziel) veraght.

U zy, ô! zuyv're Maeghden, lof,
Dat ghy uyt uwe Lentens hof
Het bloempjen van een reyne jeught
Aen Gode offert door de deught,

C H R I S T E L Y C K E

En gheen verrotte jaren telt
Die ghy u Godt ten offer stelt;
Maer die in soete morghen stont
Den Hemel offert uwe grondt.

O zaligh ! die den Heer toewijt
De eerste jaren van haer tijdt,
Het eerste roosjen van haer jeught
In groene bladers van de deught.

Daerom noem ik de deughde groen
Om dat sy Hemels vrughten voen;
Daer om noem ikse groene blaen,
Om dat haer werken eeuwich staen.

Bekeeringhe

Van Maria Maghdalena.

S T E M M E :

Schoonste Lerinde.

Vellustigh leven ydele vreughde,
 Droevige blijfchap vol verdriet;
 O viandinne ! ghy die de deughde
 Zalige wellusts vreught verbiet,
 Ghy trekt het hert met avereghtse finnen
 't Werelts te beminnen,
 Maer eylaes ! wat ist ?
 Uytwendig soet, daer 't bitter leyt van binnē,
 Zielens vyandinne, als een damp en mist,
 Die door de Son (wanneer sijn stralen schijnt)
 Gelijk een schim, en lichte rook verdwijnt.

Wereltsche vreughde, aerdsche wellusten,
 Dertele toghten, wullipse min;
 Die dese lippen soo dikmaels kusten
 Wegh wegh ik ban u uyt mijn sin;
 Wegh, geyle lust met al u sotternyen,

C H R I S T E L Y C K E

Ik en fal niet lyen, dat ghy my meer plaeght,
 Ik soek alleen in 't Hemelsch te verblyen,
 't Vleesch stel ik ter syen
 't Hemelsch my behaeght :
 Ik soek alleen de welluft van mijn hert
 In 's Hemels vreugt, door vleeschelyke smert.

Mijn zieltje ! wilt ghy 't Hemelsch erven
 Wilt ghy gheneten 's Hemelsch vreught ?
 Soo moet het hertje vleesch-lusten derven,
 En dooden sonden door de deught,
 Wel aen, wel aen, ik wil van sonden keeren,
 Trane distileren, in mijn droef ghemoet,
 En van myn Godt en Zalighmaker leeren
 Wat ik fal begeeren voor myn hoogste goet,
 Dat 's Christi Kruys te draghen met gedult :
 Want door het Kruys betaect is al myn schult.

Stemme Christi

Aen M A R I A.

O Maghdalena ! die om u sonden
 Droevighe tranen neder stort,
 Ghy hebt ghenade by my ghevonden,
 Dies uwe ziel ontfanghen wort,

Met

Christelijken strijdt.

STEMME:

Ceste Cruelle.

HOe vaek voel ik mijn geest genegen
 Te voeren Christelijken strijt;
 Hoe vaek zijn my de sonden tegen
 Meest als het vleesch verdruckingh lijt;
 Wanneer ik lye
 Teghenspoet, oft smert,
 Soo wil ik stryen
 Met mijn eyghen hert,
 Dat my tot stryden tert.

I I.

Maer wie te recht wil leeren stryden,
 En sijnen vyandt tegen staen,
 Die moet hem van het werelts myden,
 Alst hem ook nae sijn wil sal gaen ;
 Want

CHRISTELYCKE

Wanneer ghy waert ghehangen,
Wanneer ghy hinght aen 't kruys met diepe wonden,
Eu dat om onse sonden,
O Godts ghenade! u goetheyt moet ik loven,
Trek mijn ziertje, trek mijn ziertje, trek mijn ziertje nae
boven.

III.

Door 't gheloove, en liefde
Sieu ik de Sone Godts in 's Vaders armen
Hem over ons ontfermen,
Ach! ach! ik sie soo meenigh duyfent zielen
Van Heyligh Enghels krielen,
Die Godes Soone, in 's Hemelsch Throon ontmoeten,
En met vreughden, en met vreughden, en met vreughden
begroeten.

IV.

Aerdsche menschen! wilt leeren
Hoe ghy ter zaligheydt Godt sult behagen,
't Kruys moet ghy met hem draghen;
Vollight Goods Soon die ons heeft voor gheleden,
Om hem soo nae te treden,
't Zy in ellenden, en allerhande lyen,
Om dat Hemelsch, om dat Hemelsch, om dat Hemelsch
verblyen.

Christelijken strijdt.

STEMME:

Ceste Cruelle.

HOe vaek voel ik mijn geest genegen
Te voeren Christelijken strijt;
Hoe vaek zijn my de sonden tegen
Meeft als het vleesch verdruckingh lijt;
Wanneer ik lye
Teghenspoet, oft smert,
Soo wil ik stryden
Met mijn eyghen hert,
Dat my tot stryden tert.

I I.

Maer wie te recht wil leeren stryden,
En sijnen vyandt tegen staen,
Die moet hem van het werelts myden,
Alst hem ook nae sijn wil sal gaen ;
Want

C H R I S T E L Y C K E

Want sonde pleghen
Daermen sonden haet,
Dat baent de wegen
Waer door datmen gaet
Totmeer en meerder quaet.

I I I.

Wie sonden haet, die leyt de gronden
Om sich te stellen tot den strijt;
Maer blijft het herte in de sonden
Al 't strijden doet dan gheen proffijt,
't Is gheen bekeren
Schoon dat het ghemoet,
De sond wil weren
Daer het sonde doet
En op haer lusten voedt.

V I.

De sonden wel te willen myen
Is yet, maer niet genoegh ghedaen,
Men

Men moet met al sijn kraghten stryden,
 En soo sijn vyandt neder slaen ;
 Ten magh niet baten
 Datmen sonden haet,
 Men moetse laten,
 Want men weert geen quaet
 Ten zy men 't tegen staet.

V.

Het strijden datmen heeft te stryden,
 Is om geen werelts lof of eer;
 De reghte strijdt is sonden myen,
 En 't hert te buygen voor den Heer,
 Die met sijn leden
 Iammerlijk door-wont,
 Aen 't kruys ghestreden
 Heeft om onse sond'
 Die leyt de reghte gront.

V I

Ik segh de gront waer nae ons leven
 (Als nae de baek een schip in Zee)

Moet

C H R I S T E L Y C K E

Moet zijn gheftiert, en aen ghedreven,
 Wou Christus lijdē, ik ly mee,
 Sou ik niet strijē
 Daer ik heb misdaen?
 En soo door lyē
 Tot mijn lijder gaen,
 Met fughten en ghetraen?

V I I.

De wapens waer mé dient gestreden
 En onsen vyand aen geport,
 Dat zyn geen wapens die men smeden,
 Of daermen menschen bloet mé stort,
 Maer 't zijn de vrughten
 Van een droef ghemoet,
 Dat duysent fughten
 Om sijn sonden doet,
 En Goode valt te voet.

't Eynde der Godtloosen,

S T E M M E :

Engelsche Fortuyn.

Als 't hert de lust in alles heeft volbraght,
 Nae wil en wensch gheleest in aerdsche pragt,
 Als gelt-zught heeft veel schat by een vergaert,
 Wat ist gheweest? een hemel op der aert.

I I.

*Sie doch eens aen het leven van die geen,
 Die rijk, en trots hier op der acden treen;
 Die op het goedt, en op dit aerdsche stof,
 Voen al haer hoop, en voeren al haer lof.*

I I I.

*Sie eens dien mensch die huys en hof besit,
 Wien yder een, ghelyk een Godt aenbidt,*

Sie

CHRISTELYCKE

*Sie eens dien mensch, die op sijn rijkdom steunt.
En op de maght van aerdsche schatten leunt.*

IV.

*Sie eens dien mensch die huys en boven bout,
Die op sijn goet, en op sijn gelt vertrouwt;
Sie eens dien mensch die nae sijn wil en lust,
Hier met het hert in aerdsche dingen rust.*

V.

*Sie eens dien mensch die soo sijn leven drijft,
Al oft hy hier veel hondert jaren blijft:
Sie eens dien mensch die arreme ghemeent
In woeker winst uyt mergelt op 't ghebeent.*

VI.

*Sie eens dien mensch die met ghewelt en maght,
Nae het ghebiedt van al de werelt tracht;
Sie eens dien mensch die al sijn wille heeft,
En nae sijn lust in vreughd en weelde leeft.*

Sie

V I I.

*Sie hier dien mensch die nijdigheyt en wraek
Dient met het hert om een geringen saek,
Sie hier dien mensch die altijts twist, of pleyt,
't Sy reght oft niet, noyt van sijn onreght scheyt.*

V I I I.

*Sie hier dien mensch vol trots en onghedult,
Die met ghewelt vaek om een kleyne schult
Sijn naesten plaeght, en dwinght met Regts gewelt,
Die d'ondeugd pleegt de deugd voor deug-niet schelt*

I X.

*Sie eens dien mensch, die soo met menschen leeft,
Sie eens dien mensch die gelt met hopen geest,
En die vergeefs de holle pleyt-sak vult,
Alleen door wraek, en losse onghedult.*

X.

*Sie eens dien mensch, die vaek een vroom gemoet,
(Ghelijk on-vroom) on-eer, en schand aen doet,*

K

Met

CHRISTELYCKE

*Met boeyen plaegh, en dierghelyke straf,
Die 't werelts recht aen sijne machten gaf.*

X I.

*Sie hier dien mensch, sie hier dat hert vol strijt,
Dat door wan-gunst sijn naesten mensch benijt,
Sie hier dien mensch, wiens mond so dikmaels liegt,
Op dat by soo sijn even-mensch bedrieght.*

X I I.

*Sie hier dien mensch die wyt een boos ghewelt
De vroomen haet, en voor Godtloosen schelt:
Sie hier die tongh, die ander lieden laekt,
Haer eygen vuyl door schijn-deught suyver maekt.*

X I I I.

*Sie hier dat hert, dat inde weelde leeft,
Sie hier dien vrek die Lazaro niet geeft,
Sie hier die geen die inde overdaet
Sijn snoode lust en gulsigheydt versaet.*

Sie

XIV.

*Sie hier dien mensch in geyle lust verblint,
 Sie hier dat hert, dat schoone vrouwen mint;
 Sie hier dien mensch, die soo sijn tijdt besteeft,
 In sondens lust sijn Heer en Godt vergeeft.*

XV.

*Sie hier, o mensch! sie hier, eylaes! een tijt,
 Die 't sondigh hert maekt al sijn lusten quijt,
 Die staet, en praght, die rijkdom, gelt en goet,
 Ghewelt, en recht, ten eynde komen doet.*

XVI.

*Sie hier o mensch! sie hier, hier is de doot,
 Die al u lust nu met de voeten stoot,
 En die het eynd van uwe lusten is
 En voert u ziel in helsche duysternis.*

Deughden,

STEMME :

O! nacht jeloersche naght.

Deugd wenschen is geen deughd, maer 't kan de deugh-lust ^{(styven;}
 Deughd wenschen is wel yets dat na de deughde strekt,
 Deughd wenschen kan het hert welt tot de deughde dryven,
 Deughd wenschen is wel yets dat nae de deughde trekt.

Ten is geen deughd, schoon datmen is tot deughd genegen;
 Ten is geen deughd, hoe wel men nae de deughden haekt,
 Maer daer in is alleen de reghte deughd ghelegghen,
 De deughd te plegghen, is het geen de deughde maekt.

De deughd bestaet alleen in 't doen, en niet in 't wenschen,
 De wensch tot deughd, en is geen deughde inder daet :
 Maer die de deughde doen, zijn deughdelijke menschen,
 In 't wenschen niet, maer 't doen alleen de deughd bestaet.

't Is deughd, dat yemandt leeft na deughdelijke wetten,
 't Is deughd, dat yemandt leet, en ongelyk verdraeght,
 't Is deughd, dat yemandt traght de ondeughd te beletten
 In die, aen wien de lust het quaet-doen wel behaeght.

't Is deughd, mild-dadigh zijn, en d'armen mé te delen ;
 't Is deughde, datmen troost de droeve in haer druk,
 't Is deughd, de fouten van sijn naesten mensch te helen,
 't Is deughd, op Godt te staen in tijdt van ongheluck.

't Is deughd, sijn even mensch de deughde aen te raden,
 't Is deughd, als yemandt tot de deughd een ander port :
 't Is deughd, dat yemandt toont aen sulken een weldaden,
 Van wien hem tegenheydt, en smaet bewesen wort.

't Is deughd, dat yemandt soekt een ander te verschonen
 In 't gheene daer hy sich sal hebben in misgaen ;
 't Is deughde datmen sal, aen sulke een gunst betonen,
 Die ons soo meenighmael heeft alle spijt ghedaen.

Wie dese deughden pleeght sal 't loon van dien be-erven,
 Een loon, een zaligh loon, een wel gerust ghemoet :
 Een blijtschap voor sijn doot, een wellust in sijn sterven,
 Gheluckigh is de ziel die sulke deughden voet.

Gheluckigh is de ziel, die soo voor Godt sal blinken,
 Gheluckigh is de ziel die door 't gheloof en deughd,
 De soete stemmen sal ten Hemel hooren klinken,
 En selfs deelachtigh zijn die Goddelijke vreughd.

Navolgingh Christi,

STEMME:

Die mindt die lijt veel pijn.

H *Et kruys van Godes Soon*
 En staet alleenigh niet mijn ziele voorgeset,
 Gheen dorenighe Kroon
 En zy alleenigh my in leeringh tot een Wet,
 Maer't aldermeest
 Dat is ootmoet gheweest,
 Waer mede Christus mijn
 Leeren wil ootmoedigh zijn.

*Wie't hert aen hoogheyt heght,
 Wie staet, en aerds gebiet meer aght als Christi leer.
 Die vollight hem niet recht,
 Noch toont hē niet te zyn een dienaer van sijn Heer,
 Van Godes Soon
 Die selver d'aerdsche kroon
 Begeerden te versmaen,
 't Schandigh kruys op hem te laen.*

Soo wie wil zijn als hy
 Soo wie met Christo wil in 's Hemels vreugde gaen,
 En wesen eeuwich bly,
 Die doe ootmoedigheydt als Christus heeft gedaen,
 Staet, eer, en maght,
 En pronk, en werelts praght
 Heeft Christus niet begeert
 Maer ootmoedigheydt gheleert.

Wilt ghy met Godes Soon
 Besitten Godes Rijk; leeft, soo by heeft geleest;
 Wilt ghy in Godes Throon
 Ghenieten het gheluk dat Godt de sijnen geeft,
 Soo vollicht hem,
 En luystert nae sijn stem,
 En u tot strijden stelt
 't Rijk des Hemelsch lijt ghewelt.

Leer mensch! hoe Christus quam,
 Niet om gediend te zijn, maer and'ren dienst te doen
 Sie, wat hy op hem nam
 Om door sijn voor-beeld u in Christen liefd te voen,
 Heeft tot een Wet,
 De ootmoet voor gheset

CHRISTELYCKE

*En alle smaet gheleen,
Ons als leydsman voor ghetreen.*

*Wie 't aerds om 't Hemelsch haet,
Wie wellust en gheneught, wie rijkdom, eer, en goet,
Om Christi wil versmaet;
In vasten en ghebeen aen Godt sijn offer doet,
Wie suyver leeft
En Godt het sijne geeft,
Acht 's werelts winsten schae
Desen vollight Christum nae.*

Nae

Nae lijen vreughde,

STEMME:

Spoeyt vlughtigh vluغه voetjes.

Wie tot de vreugd wil raken, En het
Die sal eerst moe- te smakē, 't Bitter

foet genie-ten,
van verdrieten : Geen smert, hoe hert,

Geen leet, hoe wreet, Of het staet te ly-

en, Dē mensch die moet, Om 't hemels

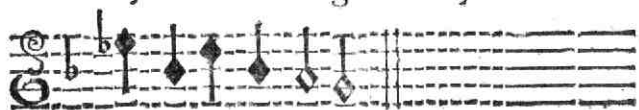
K 5

foet

CHRISTELYCKE

foet, Al't aerdsche goed benyen Om dat

eeuwige verblyen.

I I.

Men moet de kruys-wegh treden,
 Wel versien met deughden:
 En wie soo heeft ghestreden,
 Raekt tot 's Hemelsch vreughden:
 Wie lijdt,, en strijdt
 Wie veght,, en recht
 Met sijn quade lusten,
 De vlam van eer
 Kan dwinghen neer,
 En sijn begheer, uyt blusten:
 Sal met Godt ten Hemel rusten.;

Traght

I I I.

Traght eenigh Vorst met strijden,
 Hier een Stadt te winnen,
 Wat sal hy niet al lijden?
 Wat niet al beginnen?
 Wat smert,, sal't hert
 Niet voen,, en doen
 Om daer toe te raken?
 Ja, wat verdriet
 En lijdt hy niet
 Op dat hy fiet sijn faken
 Hem een vrolik eynde maken.

I V.

Maer ach ! wat sal het wesen
 Steden te verwinnen?
 Wat sal het zijn nae desen,
 Aerdschen lof te minnen?
 Die loff,, neemt off,
 Die staet,, vergaet,
 Of men moet se derven,

Wanneer

CHRISTELYCKE

Wanneer de tijdt
Het leven slijt
En maekt ons quijt, door 't sterven,
't Gheen de tijdt ons deed be-erven.

V.

De beste strijdt te strijden,
Dat is, hier op aerden
Druk, teghenspoet, en lijden
Van Gods handt aen vaerden,
Bspot,, om Godt
Veraght,, belaght
Van waen-wijse rijken,
Om datmen haet
Des werelts staet,
Eenvuldigh gaet, 't wil blijken,
Godt sal ook eens vonnis strijken.

V I.

O! Christen ziel, wilt leeren
Alle smaet verdraghen:
Soekt (om het Rijk des Heeren)
Christo te behaghen,

By!

Ey! lijdt,, en ftrijt,
 Draegh kruys,, om 't huys
 Van Goods Rijk te erven,
 Lijd in de deught,
 Op dat ghy meught
 Des Hemelfch vreught verwerven,
 Leer ô menfch! *ghedenk te fterven.*

Rijkdommen befwaerlyk,

S T E M M E :

Io to de perfonne.

Soo lang de menfchen Leven hier in

ruft, En hebben al haer wil op Aerdt,

Is

C H R I S T E L Y C K E

Is al haer wenschen, Al haer sin en

lust, Dat God haer leven lange spaert

Als 't geluck haer dient, Als de

werelt is haer vrient, En sijn eer, en sijn

gunst verlient, Als mē welig leeft, vā het

geen de werelt heeft, En 't geluk dat den
hemel

hemel geeft, Dan hoordmē nood', 'tver-

manen vande doodt, O dolingh inden

mensch te groot.

I I.

Die soo de gaven,
 't Wereltsche gheluk
 Om wellust (diese geven) mint,
 Is maer een slave,
 Die aen helschen druk,
 En Satans strik sijn ziele bint; (goet
 Als hy sijn gemoet, door den rijkdom en het
 In de lust des werelts voet :

Ach!

C H R I S T E L Y C K E

Ach/hy loopt te veer,, die alleē na werelts eer
Stelt sijn lust en sijn bekeer,
Hy is verblint,, die 't aerdsche goet bemint,
En 't hert daer aen ghebonden vint,

I I I.

Ach! ach! 't sal blijken
Dat een Kemel sal
Eer gaen door 't ooghe van een naelt,
Dan sulke Rijken
Nae hun levens val
'Ten Hemel sullen zijn ghehaelt,
Leer, ô menschen! leer,, dat de lust van dijn
begheer,
't Werelts goed niet mint te seer,
Leer, ook wat ghy doet,, dat ghy doch met u
ghemoet
Niet te vast hanght aen het goet:
Bedenk u wel,, het goet is maer een quel,
En 't brenghet de zielen inde hel.

I V.

O! dwase menschen,
Die om 's werelts vreught,

Om

Om ſchat, om rijkdom, eer en ſtaet :
 Meer ſtelt u wenſchen,
 Als wel nae de deughd
 Die al dit aerts te boven gaet :
 Ach! wat iſt als ghy,, ſtaet beſit en heerſchappy
 Is het geen bedriegery ?
 Wat baet al het goet,
 Schoon ghy 't hebt in overvloed ?
 Want ghy t hier doch laten moet,
 't Is ydelheydt,, ghelijc de wiſſheydt ſeyt
 Datmen het hert op rijkdom leyt.

V.

Rijkdom, en ſtaten,
 Maght en heerſchappy,
 En alles wat de werelt heeft,
 Moetmen verlaten,
 Niets en blijft ons by
 Wanneer dat ons de ziel begeeft, (verheugt
 Maer alleen de deughd,, die ghemoed en ziel
 Met vermaek van Hemelſch vreugt, (ſtreen
 Volligt dan die geen,, die ſijn luſten heeft be-
 En de werelt heel vertreen ;
 Geen beter goedt,, en iſſer voor 't gemoet
 Als datmen (levend') deughde doet.

CHRISTELYCKE

G H E S A N G H

In tegenspoet, en lijden,

S T E M M E :

Rogiers Balletti.

Als ick bedenck wat foet, Dat dit

aerdsche lyden voed, En dat niemant

wort bekroont, Als die sich hier een
strijder

strijder toont. Danck ick dy, O mijn
 God, als dat ghy my, Al dit lyden sent,
 En waerdig kent, Dat ik om u name ly.

I I.

Schoon dat ik eerst begin
 'k Wil dien wegh wel verder in,
 Gun my (ist u wil ô Heer!)
 Dat ik nu noch meer lijden leer;
 Geef my maght,
 En het lichaem soo veel kraght,

L 2

Dat

C H R I S T E L Y C K E

Dat ik mijn verdriet
 Met vreughd gheniet,
 Mits men 't lijden zaligh aght.

I I I.

't Is zaligh hier gheleen,
 't Is zaligh hier ghestreen,
 En te lijden schand en schae,
 Want deugdens loon volgt deugde nae;
 Wie deughd sticht,
 Valt het deughd doen soet en light,
 Jae, hy voelt gheen strijt
 Hoe veel hy lijt
 Die maer Godt hout in 't ghesicht.

I V.

Moet ik den kruys-wegh treen ?
 Door verdriet en lijden heen ?

O mijn

O mijn Godt! gheef my een gemoet
Die al mijn lijdens smert verfoet,
Al vindt deughd,
Niewers troost, noch hulp, noch vreugt
Deughde neemt haer keer
Tot u, ô Heer!
Die alleen deughds ziel verheught.

V.

Op aerden isser niet
Soo veel lijdens en verdriet
Daer de ziele onder blijft,
Als ghyse met u liefde stijft:
'k Acht gheen smaet,
Als het maer de ziel niet schaet,
Jae, gheen noot soo groot,
Noch leet soo wreet
Als het maer in Godt bestaet.

VI.

U Heyligen wel eer
Hebben om u naem ô Heer !
Soo veel lijden uyt ghestaen,
En totter doot toe moeten gaen ;
Gun dat my
Hare doot een voor-beelt zy,
En waer nae dat ik
Mijn leven schik
Soo wanneer ik ook yets ly.

's We-

's Werelts ydelheden,

STEMME:

Moeghebaet lagh ik en sliep.

Ofte

Laura sat laest by de beek.

L 4 treuren,

CHRISTELYCKE

treuren, Wat de werelt stelt te veu-

ren, Dat is welluft, werelts

pracht, Aerdsche vreugde, dertel le-

ven Dees fal ons de werelt geven, Dit ist

dat de we-relt acht.

I I.

't Ieughdigh hert, versot door min,
Stelt op schoonheydt sijn behaghen ;

En

En het peyt fijn aerdsche fin
 Inde lust van geyle vlaghen :
 Maer als nu de tijdt fijn daghen :
 Heeft een levens eyndt ghebaert,
 Rijkdom, min en werelts vreughde,
 Aerdsche wellust, en gheneughde
 Maken dan de ziel beswaert.

I I I.

Armen mensch ! wat gaed u aen,
 Dat ghy, soo verdooft van sinnen,
 Mooght nae werelts vreughde staen ?
 Aerdsche schoonheydt soo beminnen ?
 Leer, ô mensch ! u lust verwinnen
 Mits dat u de dootd bestrijdt
 Die ghy niet en kunt ontwijken ;
 Die u ziele sal doen blijken,
 Hoe dat ghy bedroghen zijt.

I V.

Wat sal 't zijn met schoonheydts lof,
 Wal salt 't zijn met roose kaken :

C H R I S T E L Y C K E

Als de doot die sal tot stof,
En tot aes der wormen maken !
Laet dit doch u herte raken
O verblinde werelts jeught
Leer des werelts wellust myen ;
En het weligh vleesch bestryen,
Door de krachten van de deught.

Christelijke vrolijkheydt,

S T E M M E :

Ghy lodderlyke Nimphe soet.

DE soetste wellust diemen vindt,
Dat is wannermen Godt bemint ;
Om met een vast vertrouwen
In Godt sijn hoop te houwen.

Hoe

I I

Hoe vrolik is de ziel verblijt
 Die vrolik is als 't lichaem lijt,
 En aerdsche vreughd wil derven
 Om 's Hemelfch loon te erven.

I I I.

O! die van 't aerds fijn ooghen keert,
 En 't Hemelfch boven 't aerds begeert
 Jae soekt voor 's werelts faeken
 In Christo fijn vermaken.

I V.

O! die hier in dit aerdsche dal
 Godt kan beminnen boven al,
 Sal vrolikheydt bespeuren,
 Schoon dat hy leeft in treuren.

C H R I S T E L Y C K E

V.

Bespeuren in sijn 's hertsen gront
Een vrolikheydt die tongh en mont
De reghte stof sal gheven
In vrolikheydt te leven.

V I.

O! die in Goode vrolik leeft,
En sijn ghemoet tot Godt begheeft
Die Godt het sijn kan gheven,
Die leyt een vrolik leven.

Gee-

Geestelijke Lof-zangh,

STEMME:

O Zaligh Heyligh Bethlehem.

I.

MYn hert bevrucht met vrolikheydt
 Doet my de geest in vreugt ontsprin-
 Om aen Goods hooge Majesteit (gen;
 Als nu een vrolik liedt te singhen.

I I.

Tot vrolikheydt drijft my 't ghemoet,
 Geen vrolikheydt van aerdsche saken,
 Maer vrolikheydt die vreughde voedt
 Alleen in Goddelijk vermaken.

Op

CHRISTELYCKE

I I I.

Op aerden is gheen soeter lust
Geen hoogher vreughde te begeeren,
Als dat het hert in Gode rust,
En sich van 't werelts af te keeren.

I V.

O ! die de werelt wel in-siet
Wat kan hy al in 't werelts speuren,
De werelt die ons anders niet
En geeft, als strijt en droevigh treuren.

V.

Ik singh u lof, ô Hemelsch Heer !
Ik singh u lof, nu dat mijn sinnen,
De werelt, en het aerds gheen meer,
Maer Godt, en 't Goddelijk beminnen.

Ik

V I.

Ik singh u lof nu ghy mijn gheest,
 Hebt tot het gheestelijk ghedreven;
 Waer door ik nae de ziele meest
 Bespeur een wel gheruftigh leven.

Vrughteloos weldoen,

STEMME :

Verheft u diep ghesught.

T Schijnt, wel en veel ghedaen
 Nae Goods bevel te gaen
 't Is veel, maer niet genoeg dat yemant deugde doet,
 Iae naekte menschen kleet, en arme herten voet.

I I.

't Is veel, maer niet ghenoegh,
 Dat yemandt smorgens vroegh

CHRISTELYCKE

*Op offert een ghebedt, aen Godes Majesteyt,
En efter sijn begeer op aerdſche ſaken leyt.*

I I I.

*'t Is veel, maer ſonder vrught,
Dat yemandt klaeght en ſught,
Dat yemandt om sijn ſond bedroefde tranen stort,
't Is veel, maer niet genoegh, ſoo hy niet beter wort.*

I V.

*'t Is veel, in veel ghebeen
Sijn leven te beſteen,
't Is veel, maer niet genoeg dat yemant dikmaels bid,
Indien hem in het hert de ſonden blijven ſit.*

V.

*'t Is veel, dat yemandt haet
Begeerlijckheydt tot quaet,*

't Is

't Is veel dat sijn gedaght vaek op de deugde voet,
 't Is veel, maer niet genoeg, ten zy men deugde doet.

V I.

't Is veel datmen Goods Woort
 Seer veel, en dikwils hoort ;
 't Is veel, dat yemant sijn in Godes dienst begeeft,
 't Is veel, maer niet genoegh als 't hert daer niet nae
 leeft.

M Haet

Haet ende nijt proffytelijk,

STEMME :

Sal ik noch langer met heete tranen.

DE menschen zijn soo vaek genegen
 (Gevoed met wraek-lust in het hert)
 Om haet en nijt op 't hooght te plegen
 En dat vaek om een kleyn smert,
 Een kleyn verdriet
 Den mensch gheschiet,
 Een kleyn verdriet de mensche aengedaë,
 Doet dikmaels haet en nijt in 't hert ont-
 staen.

I I.

Quaet salmen van een ander spreken,
 Een ander haten die misdoet,

En

En selver salmen sijn gebreken
 Bedecken in een valsch ghemoet,
 O dwasen mensch
 Verkeer u wensch,
 O! dwasē mensch laet af van haet en nijt,
 Waer mé dat ghy u naesten mensch be-
 strijdt.

I I I.

Haet ghy een ander om sijn sonden,
 Oft yets dat u in hem mishaecht?
 Ghy kunt niet beter zijn bevonden
 Ten zy dat ghy u beter draeght,
 Soo wie misdoet;
 Toont ghy u goet,
 Soo wie misdoet, en ghy hem daer om
 haet,
 Soo zijt ghy schuldigh aen het selfde
 quaet.

I V.

Wilt ghy proffijt met haten plegen
Soo haet alleen de vuyle grond,
Waer door dat ghy u vint genegen
Tot snoode lusten vande sond,
Ghebruykt u haet
Op lust van 't quaet,
Ghebruykt u haet op 't quaet dat u bestrijt,
Geen beter haet als die het quaet benijt,

GHE-

G H E B E D T

Tot G O D T,

Om een Christelyk leven.

O Godt ! Almachtigh Godt ! ik bid u wilt my geven
 Dat ik hier op der aerd, magh als een Christen leven;
 O Godt ! ghenadigh Godt ! ik bid u laet in mijn
 De lusten tot de deughd, en Goodes vreesse zijn;
 Laet Christelyke liefd', laet yver tot Goods vrese
 My in dit aerdsche dal ghelyk als wapens wese,
 Waer mede dat ik magh de sonden teghen staen,
 De sonden, die de ziel ten hooghten moghten schaen,
 Geef my, ghenadigh Godt ! dat ik in aerdsche dinghen,
 Mijn ziele suyver houw, mijn lusten magh bedwinghen ;
 Geef my, ghenadigh Godt ! dat ik van dagh tot dagh
 (Ghelyk een Christen voeght) mijn leven leyden magh :
 En dat ik boven al, in hemel, en op aerden
 Magh dienen met het hert, u Goddelijke waerden :
 Geef my ghenadigh Godt ! geef my soo langh ik leef,
 Dat ik tot uwen dienst mijn leven over gheef :
 En dat ik boven al u Godtheydt magh beminnen,
 En met een suyver hert, en met opreghte sinnen,
 En met een goede geest, en met een reyn ghemoet,
 Dat aen sijn even mensch, ghelyk sijn selven doet,
 O Godt ! genadigh Godt ! gheef dat ik soo magh leven,
 Dat ik een ander magh een goet exempel gheven,

C H R I S T E L Y C K E

Dat ik een ander ben een voor-beelt tot de deught,
Op dat mijn leven zy, in Goddelijke vreught,
Dat waer ik gae oft stae, dat altijt mijn ghedaghten
Tot in den Hemel gaen, oft nae de deughde traghten;
Het zy wat dat ik doe, of wat ik magh bestaen,
Laet altijt, goede Godt! mijn hert ten hemel gaen,
Op dat ik met mijn ziel hier naemaels magh versamen,
In't Hemelrijk by Godt, en met Goods Heyl'gen, AMEN.

G H E B E D T

T O T

GODT den VADER.

IK bid u eeuwich Godt! ô Godt! die alle saken
Bestaen hebt door u maght, en door u woort te maken;
Ik bid u goede Godt! die Sterren, Son, en Maen
Doet schijnen op der aerd, en aenden hemel staen;
Die Christum uwen Soon ter aerden hebt doen dalen,
En uyt een reyne Maeght de menscheydt laten halen;
Die onser hebt ontfermt, en uyt dien helschen noot,
Bevrijdt hebt, en verlost door Christi bloet, en doods;
Ik bid u lieven Heer! ik bid u door dat sterven,
Laet my hier nae met u het eeuwich leven erven;
Ik bid u lieve Godt! die in het herte siet,
Nae dat ik heb verdient en oordeelt my doch niet;

Ik kent, ik heb misdaen, en vinde my vol sonden,
 Doch, Heer! daer wort by u vergiffenis gevonden:
 O Heer! ontfermt u mijns, die al mijn schult beken,
 En met het hert bely, dat ik een sondaer ben;
 Ik bid, ghelijkerwijs den CONINK DAVID dede,
 Om uwen naem, ô Heer! wiscbt uyt mijn lelikbeden,
 Dat is de boosheydt, Heer! waer in ik heb gheleeft,
 De boosheydt, dien ik bid, dat ghy u kneght vergeeft,
 Gheheylicht stort in my, ô Heer! u geeft van hoven,
 Geef, dat ik in u naem waerachtigh magh ghelooven;
 En met een vaste hoop, en met een sterrik hert
 Al't gheen ter zaligheydt, aen my gheboden wert:
 O Heer! laet uwen geest mijn geest ghestadigh dryven,
 En inde rechte Kerke een recht ghelovigh blijven:
 Verloft my, lieve Godt! en Hemelsch Majesteit
 Van alle kettery die nae der hellen leydt;
 Door Christti dierbaer bloet doet my in u versamen,
 En spijft my met sijn vleesch ter zaligheyden, AMEN.

M 4

GHE-

CHRISTELYCKE

GHEBEDT

T O T

GODT den SOON.

O Jesu goede Godt ! ô Christe door wiens lijn
Mijn ziele wort getroost op 't Hemelsche verblijen :
O Christe ! ghy die hebt om mijnen 't wil geleen,
O Christe ! die de Zee, en golven hebt betreen :
En Petrum opghereght in 't midden vande baren,
Als hy, en ook het schip ghelijc aen 't sinken waren :
Die Paulum hebt verlost als 't on-weer hem bestreed,
Soo dat tot driemael toe hy sterke schip-breuk leed,
Wilt ons verlossen Heer ! die inde Zee van sonden
Soo vaek in prijkel zijn, te dalen nae de gronden,
Te sinken in een poel van eeuwich vuyr en vlam,
Het welke sijn begin eerst uyt de sonden nam,
O Christe ! wilt mijn ziel door u gheleden lijn,
Voor schip-breuk vande sond, en helsche grondt bevrijen,
O Christe ! recht doch op de ziel die schip-breuk lijdt,
Wanneer een felle buy van sonden die bestrijt :
O Christe ! wilt my hoop in sondens on-weer gheven,
Dat in haer Zee, mijn ziel noyt wert te grondt ghedreven,
O Christe ! inde noot soo stae mijn ziele by,
Op dat ik eeuwichlijc u naem ghebenedy ;
Gheweerdicht my ô Heer ! dat uyt u Hemelsch zalen,
Hier op der aerden magh een Enghel neder dalen,

Die

Die my een leydsman zy, een leydsman nae de geest,
 Ghelijk die eertijds ons Voor-vaders is gheweest:
 Als ghyse hebt gheftiert, en uyt Egypten leyden;
 O Christe! wilt alsoo voor mijne ziel bereyden
 Een leydsman, die my stiert op paden van de deught,
 Een leydsman die mijn ziel brengt in u Hemelsch vreugt,
 Daer Vader, en daer Soon, daer Heylgen-geest te samén,
 Drie zijn in eene Godt, in eeuwicheden, A M E N.

G H E B E D T

T O T D E N

HEYLGEN GEEST.

IK bid u Heylgen Geest (ontfonkt met Hemelsch stralen)
 Wilt uyt den Hemel doch tot in mijn herte dalen,
 En heyligh door u kragt de Tempel van mijn ziel,
 Ghy heyligh, heyligh my, die voor u Godtheyt kniel,
 Laet bid ik, mijn Ghebedt u heyligheydt ghenaken,
 Wilt van dit aerdsche hert u eygen woonstee maken:
 Stort doch van boven af die waerdigheydt in my,
 Op dat mijn hert voor u een reyne wooningh zy:
 Verblijd my nae de ziel met dees u Hemelsch vreughde,
 [U Slaep-kamer vercier, u rust-bed pronk met deughde,
 Bestroy de vloeren doch met Hemelsch geur en kruyt,
 En drijfster alle sught van aerdsche lusten uyt:

M s

Koom

CHRISTELYCKE OFFERANDE.

Koom af, Ô HEYLGEN GEEST! koom af mijn ziel beschijnē,
En pronk u wooningh op mer Hemelsche robijnen,
Dat is, laet doch de deughd soo blinkend zijn in my
Dat u mijn hert ghelijk een Hemelsch Tempel zy,
Waer u geoffert wert den wierook der ghebeden,
Op dat u wooningh zy in mijne ziel, en leden:
Alwaer ghy alle fught door uwe komst verdrijft,
Soo datter in het minst gheen lust tot sonden blijft;
Laet door u Hemelsch kragt in mijn ghemoet versterven
Al wat my eenigh sints de ziele kan bederven;
Maek eeuwich-durend doch u blijtschap in mijn hert,
En dat door sonden noyt de ziel onsfuyver wert:
Maek, dat ik met het hert magh alle sonden schuwen,
En wilt my inde ziel u scheppinge vernuwen,
In uwe schonigheydt, die eeuwich-duren magh,
Soo dat ik met u leef in eyndeloofen dagh;
Dit bid ik, HEYLGEN GEEST! door Soon en Vader, r'samen,
Drie-vuldigh Eene GODT in Eeuwigheden, AMEN.

Potest imprimi,

J. STEELANDT.

SLUYT.

SLUYT - R E D E N

Aen den

CHRISTELYKEN LESER.

DAt ik (Christelijken Leser) dese mijne Rijmpjes ende Zanghen hebbe doen ter werelt komen, is door oorsaek, dat ik mijn genegentheden 'swanger heb gevonden, om te baren door de kracht des H. GEESTES, dese mijne vrughten, alle de welke ik V E. ben op-offerende tot ghedienstigheydt van uwe swaer-moedige bekommernissen om door dien verheugt ende vertroost te mogen werden, in alle wereltsche verstroytheden; wenschende dat sy mogen streckē daer toe dat sy zijn geschapen, te weten, om Godt den Vader, Godt den Soon, ende den Heyligen Geest te mogen offeren een offerande van Christelijke vroliheden, door dese
mijne

mijne Liedtjes , als Christelijke Gebeden
ende Rijmen, dit geschiedende sal ik mijn
arbeyt wel besteeft achten ; mijn begeer-
ten vol yver vinden om op een kort het
tweede deel by dit ons eerste te doen
volghen.

W A E R S C H O U W I N G ,

Aen den Christelijken, ende verstandigen

L E S E R .

INgevalle, het mochte geschieden Chri-
stelijken Leser , dat eenighe bestonden
dit mijn Boecxken nae te drucken ; wil ik
V E. gewaerschout hebben soodanighe
nae-druksels onghekoost te laten , vermits
ik seker ben (ende dat door ervarentheyt)
dat soodanige Copyen altijt vol zijn van
grove

grove ende lelijke misflagen , sulcx dat door dien dikmaels een goeden fin qualik kan ghestelt worden , ende een goede meeningh gantschelijk bedurven; dieswegen zijt gewaerschout u te waghten voor Copyen, alsoo ik van meeningh ben, dit ons werk met een Tweede-deel door gaens te vermeerderen ende te verbeteren , soo haest ik kennisse hebben sal dat yemandt met het nae-drucken besigh sal wesen , alsoo dat de Copyen (hoe goet koop ghekoght) van ghener waerden fullen zijn , ende den Leser gantsch ondienstigh; 't welk ik wensche in bedenkinghe ghenomen magh worden, als zijnde

V E. goetvillighen dienaer

J. H. KRUL.

Men vint dese Boekjens (zijnde principa-
len) te koop by Cornelis Dirksz Kool,
Boeck - vercooper inde Warmoes-
straet inde Passer. Ofte by den Au-
theur op de Roose-graft, in 't Draet-
Vat, tot Amsterdam. Anno 1640.